

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. ÉVFOLYAM, 233. SZÁM.

Debrecen, 1938 október 15 szombat

ARA: 12 FILLER.

Magyar a magyarért!

A magyar igazság győzelme nán van; rövid idő kérdése felvidéki testvéreink visszatérése az osi hazához.

Husz éves idegen uralom szörnyű nyomása nehezedik rájuk; nyomor, szenvedés az osztályrészüik. A nélkülözés és szenvedés segítségért kiált. Ez a segítség ma egyetemes magyar parancs; a népi együvértartozás parancsa.

A Felvidék őslakói nem magukért, de mindnyájunkért, az egész magyarságért küzdenek s szenvednek husz keserves esztendő óta. Sanyaru sorsuk áldozatra kell, hogy kötelezze az egész magyarságot; kiesinyt és nagyot egyaránt. Le kell törülni homlokukról megpróbáltatásuk veritékét, orvosolni az őslakosságon ütött sebeket. A Felvidéken nem lehet éhezö száj, fázó gyermek, otthontalan család.

A magyar becsület s a magyar testvériség azt követeli mindnyájunktól: hozzunk meg minden áldozatot a Felvidék nyomorának enyhítésére. Szívünk sugallatára hallgatva, a nemzeti irányu szervezett népmozgalommal együtt kéror szóval fordulunk tehát a magyar nemzet minden tagjához, szegényhez, gazdaghoz egyaránt: adományokkal segítsenek a Felvidék inségén. Minden fillerre szük-ségünk van, mert a bajok rendkívüliek és a tennivalók nem törnek késedelmet. Aki magyar, az jöjjön a magyarért, a magyar szív induljon meg a magyar szívért.

A közös magyar sors egyik legnagyobb mai kötelessége:

Aldozunk a Felvidékért!

Horthy Miklósné sk.
a mozgalom védnöke,
Imrédy Beláné sk.
a munkabizottság elnöke.

A felvidéki testvéreink megsegítésére megindult a nemzet országos mozgalma. Úgy érezzük, hogy minden magyarnak szíve öhaját teljesítette Magyarország kormányzójának föméltóságú hitvese, amikor a közelmúltban csendben előkészítette ezt az egységes munkaközösséget felvidéki testvéreink megsegítésére.

Munkánk két részre oszlik:

1. Mihelyt lehetséges — Ipolyságon már megtörtént —, a miniszterelnökség, a belügyminiszterium és a honvédelmi miniszterium kiküldött képviselőinek irányítása mellett hivatalos szakképzett szociális megbízottakat küldünk a megszálló katonaság nyomában a visszaszerzett területekre, akik az ottani hivatalos és társadalmi szervezetekkel felveszik a kapcsolatot, megállapítják, hogy az őslakosság miben szenved szükseget és azon-

FEGYVERBE!

Öt korosztály behívását rendelte el a honvédelmi miniszter

Az 1908-as és az 1911-es évfolyambeliek
hétfőn csapattesteiknél jelentkezni tartoznak

Válasz a prágai fenyegetőzésekre

Darányi Hitler kancellárral megbeszélést
folytatott a magyar kérdésről, Csáky gróf
Rómában Mussolinival tárgyalt

Nagy megnyugvást keltett az ország lakosságában a komáromi tárgyalások megszakadása után tartott minisztertanácsnak az a határozata, mely az ország katonai biztonságát fokozó további intézkedéseket vett terbe.

A magyar közvélemény aggódva szerzett tudomást az elmúlt napokban arról, hogy az állig feljegyzetelt Csehszlovákia fejezőkben álló hadseregével akart nyomást gyakorolni a komáromi tárgyalásokra. Ehhez járultak még azok a fenyegetések, melyek cseh-

szlovák részről történtek.

Elég e tekintetben utalni a pozsonyi rádió ismeretes fenyegetőzéseire, valamint Vieszt csehszlovák tábornok provokációs számbamenő nyilatkozataira, amelyek a Magyarország és Csehszlovákia között fennálló differenciákkal kapcsolatban már egyenesen katonai megoldást helyeztél kilátásba.

Szeretett hazánk biztonsága, a megoldandó kérdések fontossága és a magyar becsület sem engedhetle, hogy Magyarország katonailag alábbrendelt állapotban álljon,

mint Csehszlovákia, különösen akkor, amikor a magyar jövő szempontjából rendkívül nagyjelentőségű kérdések rendezése van küszöbön.

Ilyen körülmények között mindenképpen indokoltak azok az intézkedések, melyeket a honvédelmi miniszter az ország katonai biztossága érdekében tegnap fogantatosított, mikor is további öt korosztály behívását rendelte el.

A nemzet megnyugvással fogadja a kormány katonai intézkedéseit, amelyekben a biztosság fo-

nal megkezdik a javak szétosztását.

2. A munka másik része a gyűjtés. Adakozásra hívjuk fel a társadalom minden egyes tagját, hogy a gyűjtés eredményes legyen.

Tudjuk, hogy lélekben és gondolatban mindenki egy velünk, amikor hazavágyó véreink megélhetéséért dolgozunk. Ezért munkánk minden részletéről tájékoztatni fogjuk a társadalmat s megjelöljük segítségének legcélszerűbb módját és idejét. Köztudomású, hogy csak szervezett, egyöntetű munka tud igazán komoly eredményt felmutatni.

Ezért a társadalmi egyesületeknek széleskörű bevonásával kívánunk dolgozni. Kérünk mindenkit, hogy ilyen szellemben támogassa a mozgalmat. Első lényekedésként a felvidéki egyesületek szövetsége

»A magyar a magyarért« mozgalom keretében jelvényeket hoz forgalomba, amelyek »A Felvidékért« szövegű magyar szívet ábrázolnak.

Szívet a szívért.

Mindenki vegye meg és viselje a magyar szívjelvényt. Az árusítóhelyeket és az árusítás kezdetének időpontját a napilapok és rádió útján néhány napon belül közöljük. »A magyar a magyarért« mozgalom számára a m. kir. postatakarékpénztár 66. sz. csekk számlát nyitotta meg és a csekkkezelésével járó minden munkát a postaszolgálattal együtt ingyen vállalta. Mindaddig, amíg a gyűjtés egyéb módjairól a sajtó és rádió útján a közönséget nem tájékoztatjuk, pénzügyi adományokat kizárólag a 66. sz. csekk számlára kérünk. Csekklap minden postahiva-

talban ingyen kapható. Természetbeni adományok szíves felajánlásáról egyelőre csak írásbeli értesítést kérünk és pedig a miniszterelnökségre a »Magyar a magyarért« mozgalom címére. A felajánlott javakat csak akkor célszerű megküldeni, ha ennek módjáról és időpontjáról a közönséget már részletesen tájékoztattuk.

Aldozat nélkül nincs eredmény!
IMRÉDY BELÁNÉ s. k.,
a munkabizottság elnöke.

— Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelenkénti felkeléskor egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomor-emésztést előmozdítja, az érkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

kozása mellett a magyarság határozott állásfoglalása és a nemzeti jogokért, az elszakított felvidéki területek visszacsatolásáért való küzdelem erőteljes alátámasztása is foglaltatik.

Meg kell állapítani, hogy ezeket az intézkedéseket Prága magatartása provokálta ki. Mi elmentünk a türelem legvégső határáig, de most már a magyarság meg nem bocsátható gyengeségnek adná tanujelét, ha a prágai provokáló fellépésre nem adna meg a méltó választ. Ez a válaszadás történt meg a tegnapi kibocsátott behívási rendelkezésekben, melyeknek szükségessége, helyessége és halaszthatatlan volta tekintetében nem lehet nézeteltérés magyar és magyar között. Mi, akik ismerjük a magyar nép hangulatát, tudjuk, hogy a zászló alá hívott katonakötelesek nagy lelkesedéssel és szent elszántsággal tesznek eleget a behívási parancsoknak s ezáltal is kifejezésre juttatják a mai harcra magyarság generáció szilárd helytállását a légszorosabb magyar érdekekért.

Readkivül figyelemreméltó és minden rokonszencitkre érdemes a ruténföldi belső felkelés, melyet a csehszlovák kormány elnyomó politikája, véres terrorja és a rutén nép szabadság utáni vágya robbantott ki. Bámulusat az az ellenállás, melyet a Ruténföld felkelői tanúsítanak, akik a modern hadigépekkel szemben is felveszik a küzdelmet a szabadságért és akiknek áldozatkészsége végre is rá kell, hogy irányítsa a kultúrdí nagy hatalmak, általában a világ közvéleményének figyelmét arra a lehetetlen helyzetre, ami ott uralkodik s ami sürgős és azonnali beavatkozást és rendezést kíván. Ez a rendezés nem lehet más, mint az önrendelkezési jog teljes biztosítása a ruténföldi lakosság számára.

A magyar közvéleménynek a leghatározottabban állást kell foglalnia azok ellen az üldözések ellen, amelyeket ismétellen elkövetnek csehszlovák részről ama területek magyarsága ellen, melyeknek Magyarországhoz való visszacsatolása a jog és igazság alapján már csak napok kérdése lehet. Ez a magyar lakosság a komáromi tárgyalások során hatalmas demonstrációban tüntetett az ezeréves ősi hazához való visszatérés mellett és most ennek következtében ki van téve a cseh hatóság bosszúállásának. A világ közvéleményét fel kell hívni a legerélyesebb tiltakozásra eme nemtelen eljárás ellen. A felvidéki magyarság érdelemnyilvánítása a legszentebb emberi jog, melyet letaposni Európában közepében megcsúfolása lenne

minden emberi érzésnek. Bizton reméljük, hogy megmozdulnak a nagy hatalmak és a magyarság szenvedése minden prágai mester-

kedés ellenére nem fog soká tartani.

A tegnapi nap eseményeiről az alábbiakban számolunk be:

Hivatalos jelentés öt korosztály behívásáról

Budapest, okt. 14. (MTL) A Komáromban lefolyt magyar-csehszlovák tárgyalások megszakadása következtében előállt helyzet, azok a fenyegetések, amelyek még a tárgyalások folyamata alatt csehszlovák részről történtek, valamint a Csehszlovákia által is fogadatosított katonai rendszabályok Magyarország elleni biztonságának fokozása érdekében újabb intézkedéseket tettek szükségessé. Evégből a honvédelmi miniszter szombaton Hirdetményt bocsát ki, amelyben további 5 korosztály behívását rendeli el. E korosztályok közül kettőhöz, nevezetesen az 1908-as és az 1911-es évfolyamokhoz tartozó katonakötelezettek csapattesteiknél már hétfőn, október 17-én jelentkezni tartoznak.

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Kánya Kálmán és Teleki Pál gróf magyar delegátusoknak esütőtörökön a késő esti órákban történt visszaérkezése után a kormány tagjai éjjel fél 12 órakor vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ül-

tek össze. Kánya Kálmán külügyminiszter ismertette a csehszlovák kormány megbízottjaival folytatott komáromi tárgyalások lefolyását. A minisztertanács az ország katonai biztonságát fokozó további intézkedéseket határozott el.

Az állig felfegyverzett cseh hadsereggel szemben nem állunk készületlenül

Budapest, október 14. A lapok jelentése szerint a minisztertanácsban egyértelműleg kialakult az az álláspont, hogy az állig felfegyverzett cseh hadsereggel szemben, tekintettel arra is, hogy a csehek már tegnap délután öt órakor, tehát a tárgyalások megszakadása előtt, a pozsonyi rádióban a kardcsörtelés módszereitől folyamodtak, lehetetlen az ország érdekeinek védelmére megfelelő katonai

intézkedésekkel nem gondoskodni.

Az erre a célra szolgáló intézkedéseket annál inkább meg kell tenni, mert azokat a magyar közvélemény is osztatlanul követeli. A csehszlovák hadsereg most már teljes erejével a mi határaink mentén sorakozik fel s ezt a diszparitást feltétlenül ki kell egyenlíteni. Ezek alapján határozta el a kormány az ország katonai biztonságát fokozó további intézkedéseket.

A kormány értesítette a nagy hatalmakat

Budapest, okt. 14. Mint beavatótt hírforrás mondja, már tegnap értesítette a magyar kormány a müncheni egyezményt aláíró négy nagy hatalmat és kívülük az ötödik nagy hatalmat, Lengyelországot is arról, hogy a komáromi magyar-cseh tárgyalások meghiusultak. Közölte a magyar kormány egyben azt is, hogy a tárgyalások meghiusulásának következtében fenntartja magának azt a jogot, hogy az ország érdekeinek védelmére szolgáló további intézkedéseket megtegye.

A magyar kormány a müncheni egyezményben foglalt határozathoz szigorúan tartotta magát. Azt az álláspontot képviselte a komáromi tárgyalásokon, amely a négy hatalmi értekezletnek megfelelt és most, hogy a magyar kormányon kívül álló okokból a tárgyalások megszakadtak, most már a nagy hatalmakon a sor, hogy a meg egyezsnek, amelyet Münchenben aláírtak, érvényt szerezzenek.

Most már a négy kormányfő: Chamberlain, Daladier, Mussolini és Hitler elé tartozik ennek az

ügynek az elintézése. Hogy mikor történik intézkedés a nagy hatalmak részéről a magyar kisebbség jogainak a csehek által történő teljes és maradéktalan elismertetésére, ezt előre megmondani nem lehet. A magyar közvélemény és a magyar politikai körök azonban elképzelhetetlennek tartják, hogy a legsürgősebben ne történnének meg az intézkedések, mert hiszen sürgős, haladéktalan intézkedést követel a mostani kiélekedett helyzet, amely egész Európa érdekét és a béke ügyét is veszélyezteti.

Az az elhúzásra irányuló taktika, amely a komáromi tárgyalásokon megülvánult és amellyel a régi Benes-módszert vonultatták fel az igazság és a müncheni határozat ellen, nem érheti el azt a célját, hogy továbbra is kiélekedett, borotvaélen táncoló helyzet legyen Középeurópában akkor, amikor a négy hatalom törekvése oda irányul, hogy az önrendelkezési jog érvényesítésével teremtsenek tartós békét.

Rómában Prágára háritják a felelősséget

Prága újra tüzet gyújtott a puskaporos hordó mellett. Róma, október 14. (MTL) A magyar-cseh tárgyalások megsza-

kadása a legnagyobb feltűnést keltette Rómában, ahol a történet eseményekért Prágára háritják a felelősséget.

Az olasz lapok vastagbetűs cím alatt közlik a magyar kormány közleményét és Kánya külügyminiszter nyilatkozatát s részletesen ismertetik a tárgyalások megszakadásának előzményeit.

A Popolo di Roma a komáromi eseményekről a következőket írja: A csehek részéről sötét és mofisztófeleszi játékok folyik. A tárgyilagos szemlézők megállapíthatják, hogy Prága az ország lakosságának éppen azt a részét igyekszik kijátékosni a magyarok ellen, amelyet

Magyarországgal a legszorosabb szálak fűztek össze. Prágában tehát ismét tüzet gyújtottak az európai puskaporos hordó közelében, de majd meglátjuk, hogy ismét nem maguk felé gyújtották-e meg a kancókat.

Az olasz lap kiemeli továbbá, hogy cseh részről a tárgyalások során a legesekélyebb békés szándék sem mutatkozott és fenntartották a mozgósítást is, hogy ezzel nyomást gyakoroljanak a Komáromban tárgyaló bizottságra. Mindezzel jellemzőbb az a harcias beszéd, amelyet Vieszt cseh tábornok tegnap a pozsonyi rádióban mondott.

Az olasz lapok egyébként részletes prágai és budapesti jelentéseket közölnek a Csehszlovákiában, nevezetesen a Ruszinszlovákia dühöngő terrorról. Közlik, hogy az állandó ostromállapotra való tekintettel a ruszinszlovák kormányzó elrendelte az ostromállapotot. Különösen zavaros a helyzet Munkácsban.

A Popolo di Roma prágai jelentéseket közli, amely szerint Pozsonyban zavargások vannak, ösztetüzések történtek a csehek és a szlovákok között. A szlovákokat elkeseríti ugyanis, hogy még mindig fenntartják a mozgósítást, másrészt pedig attól tartanak, hogy Prága ismét elárulja őket. Pozsonyban a szlovákok több középületet megszálltak.

London, okt. 14. A Times budapesti jelentése szerint a szombaton átadott magyar emlékirat 5000 négyzetmérföldet, azaz a jelenlegi szlovák és ruszin területnek 22 százalékát követeli, ahol a lakosság 78 százaléka magyar. A csehek végső ajánlata csak ezekely területsáv átadására vonatkozik, amely kizárja az összes magyarlakta területekben levő nagyobb városokat, amelyek lakossága nagyjából magyar. Míg a magyar javaslat a müncheni elvek alapján igyekezett megosztani a magyarokat és szlovákokat, addig a csehek a trianoni példára gazdasági és harcászati szempontokhoz ragaszkodtak.

Teleki Pál gróf hangsúlyozta, hogy az elmúlt husz év tanulmányai azt bizonyították, hogy nem lehet tartós az olyan megoldás, mely semmibe veszi a néprajzi homogenitás elvét.

A csehek újabb készülődése

London, október 14. A Komáromból Budapestre visszatért megfigyelők megállapították, hogy csehszlovák oldalon helyreállították az összes védőműveket, a Dunahídat ismét drótvérvényel zárták el és nehéz gépfegyvereket állítottak fel. Az összes jelentések élénk katonai tevékenységről számolnak be Szlovákiában és Ruszinszlovákia. Városománnyal szemben nagy cseh csapatmegerősítések vonultak fel. Beregszászon és Munkácsban kihirdették az ostromállapotot és megerősítették a cseh katonaságot. Szlovák forrás szerint erős, gépesített cseh csapatok vonultak előre a Vág völgyében.

V i g s z i n h á z

A leghatalmasabb világfilm! A felejthetetlen színes filmcsoda:

ROBIN HOOD kalandjai

Errol Flynn — Olivia De Havilland.

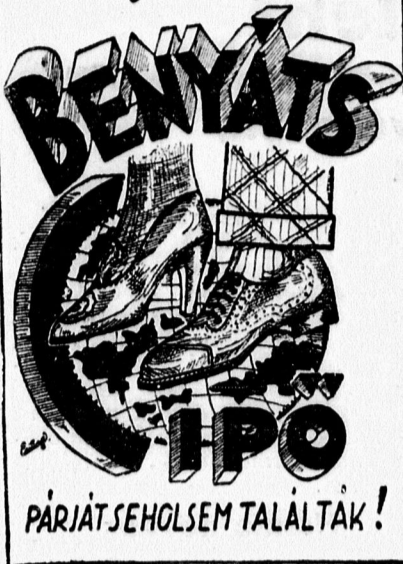
A magyar-cseh tárgyalások Komáromban! Csapatunk bevonulása Sátoraljaúj helybe és Ipolyságra!

Lég- és gázvédelmi eszközök és berendezések kaphatók vagy megrendelhetők

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedésében
Debrecen, Ferenc József u. 23. szám
Telefon: 20-06 és 15-48.

...és az egész világot bejárták

Darányi volt miniszterelnök repülőgépen Hitler kancellárhoz utazott

Budapest, okt. 14. Darányi Kálmán miniszterelnök a magyar kormány megbízásából látogatást tett Hitler vezér és kancellárnál. München, okt. 14. (Német TI.) Darányi Kálmán volt magyar miniszterelnök, aki pénteken Erdmannsdorf budapesti német követ társaságában repülőgépen Budapestről Münchenbe érkezett, a Königlich-Platzon levő Führer pa-

Lengyelország kitart a magyar követelések mellett

Varsó, okt. 14. (Lengyel TI.) A komáromi tárgyalások megszakadásáról írva, a Kurjer Poranni megállapítja, hogy Lengyelország teljes egészében aláírja a magyar követeléseket s az az óhaja, hogy ezek a követelések sikerre jussanak.

Varsó, október 14. A Kurjer Poranni a magyar-cseh tárgyalások megszakításáról írva a felelősséget Csehszlovákiára hárítja. Éles kritikával illeti a csehszlovák külpolitikát és megemlíti, hogy a magyar követeléseket Olaszország támogatja.

Az Express Poranni szintén foglalkozva a kérdéssel, leszögezi, hogy Prága taktikája újból fenyegető feszültséghez vezetett.

lotában megjelent Hitler kancellárnál. A fogadás majdnem egy óráig tartott.

München, okt. 14. (Német TI.) Hitler kancellár délután Ribbentrop német külügyminiszter jelenlétében fogadta Darányi Kálmán volt miniszterelnököt, akivel megbeszélést folytatott a csehszlovákiai magyar kisebbségről.

Gróf Csáky a Ducenál

Róma, október 14. Báró Villany Frigyes kvirináli magyar követ pénteken délelőtt látogatást tett Ciano gróf külügyminiszternél.

Budapest, okt. 14. Csáky István gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke ugyancsak a kormány megbízásából repülőgépen Rómába utazott.

Róma, okt. 14. Csáky István gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, aki ma repülőgépen ideérkezett, délután 3 órakor Villany Frigyes báró kviriná-

li magyar követ társaságában megjelent Ciano gróf külügyminiszternél, akivel több mint egy óráig megbeszélést folytatott. Este félnyolcor Csáky István gróf Villany Frigyes báró társaságában a Chigi palotába ment és ottan Ciano gróf külügyminiszterrel a korporációs minisztériumban hajtották, ahol Mussolini az önellátási tanács ülésén elnökölt. A Duce itt fogadta Csáky István gróftól és mintegy 1 óra hosszat megbeszélést folytatott vele.

TILZEDSZER

omboló siker mellett,

zig-vérig remek előadásban

űgő tapsviharak között

megy

ma este

Legyen úgy, mint régen volt!

Közlés Párisban

Páris, okt. 14. Bonnet külügyminiszter pénteken délután fogadta az olasz ügyvivőt, a magyar és Csehszlovák követet. E két utóbbival a magyar-csehszlovák kérdéstről folytatott tárgyalást.

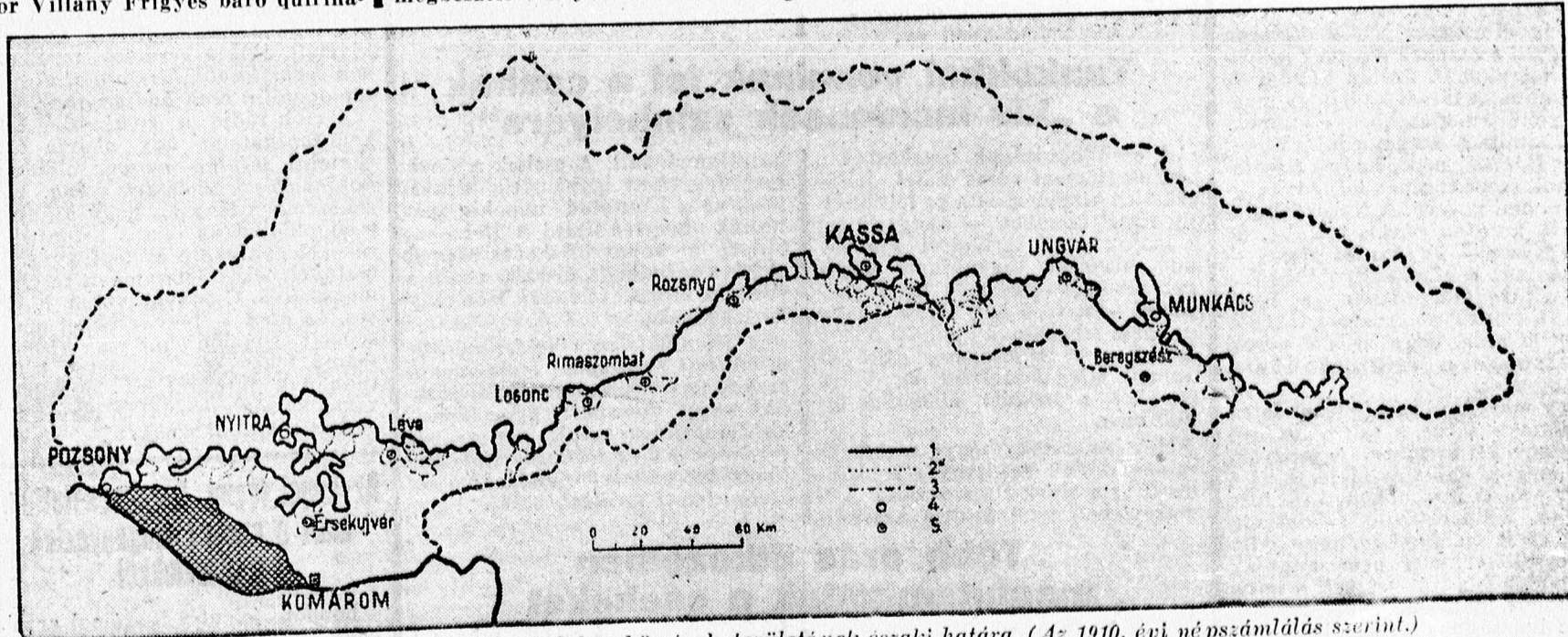
Páris, okt. 14. Bonnet külügyminiszter egymásután fogadta a

párisi magyar és cseh követet. A magyar kormány képviselője ismertette a komáromi tárgyalások megszakadásának okait és közölte, hogy Magyarország a müncheni egyezménynek megfelelően a négy nyugati nagyhatalom döntését kéri.

Nem történt jugoszláv intervenció

Varsó, október 14. A Pat belgrádi jelentése szerint az a hír, hogy Jugoszlávia Berlinben és Rómában közös lengyel-magyar határt ellenző lépéseket tett, minden

alapot nélkülöz. Hasonló intervenció sem történt és mint Belgrádban kijeientik, egyáltalán nem áll a jugoszláv kormány szándékában.

1. Az 50-100 százalékban magyarok lakta községek területének északi határa. (Az 1910. évi népszámlálás szerint.)
 2. Elterések ettől a határtól az 1880-as népszámlálás szerint, amelyre a csehszlovák szakértők hivatkoztak.
 3. Elterések az 1930. évi csehszlovák népszámlálás szerint.
 4. Magyar városok 75 százalékán aluli magyar lakossal.
 5. Városok 75 százalékán fölül magyar lakossal.
- Sok helyen a három vonal összeesik. A magyar delegáció kisebb eltérésekkel az 1910., illetve 1918. évi 50 százalékos nyelvatárt kívánja ugyanazon elvek alapján, amelyeket a németekkel és a lengyelekkel szemben alkalmaztak. Ezzel szemben október 12-én a csehszlovák delegáció a Csallóköz (sraffozott terület) ajánlotta fel és Komáromot kívánta, mint szabadkikötőt.
- A magyar nyelvterület 12.940 km², a Csallóköz területe 1838 km². Az abszolút magyar többségű nyelvterületen 1910-ben 1.030.714 lakos élt, a Csallóköz területén 105.418 lakos.

Rákóczi népe

Husztól Zboróig izgalmas napokat él. Szándékosan csak róluk emlékezem, mert az Erdős-Kárpátok bércin vagy völgyeiben lakó rutének, annak vallják magukat, ha keresztre feszítenék is őket.

Ezek a századokon keresztül hűséges rutének érzik csak igazán, mit jelent számukra a magyar alföldtől való erőszakos elszakítás. Nem pusztán a testi kenyér hiánya, de a lélek szerinti összekapcsolódás összetörése az, ami fájdalmassá teszi napjaikat. Rutének, akik az önrendelkezés alapján nem magyar népfajt jelentenek, mégis lángolók a magyar hazaszeretben. Sokszor történt meg, hogy a Tiszán fát úsztató rutének tárogatóm mélabús hangjára felkiáltottak a partra: »Eljen Rákóczi!«

Közöttük élve mindennapi munkájukat látva, gondolkozásukat ismerve hitet merek rá tenni, hogy ők nagyon szeretik a magyarokat, akikről nekünk elfeledkezni, sem lemondani nem szabad. En most nem a stratégiai vagy más szempontokat tekintem, csak azt, hogy a szabadságunkért felemelt zászló alatt igazán harcoltak, ez a szolgálattuk pedig megérdemli, hogy támogatásukra siessünk, most még az igazság lángpallosával, de ha úgy jön a sor — ma, vagy holnap —, akkor minden erőnkkel.

Allhatnak élükre »népi vezérek«, csak az a baj, hogy nem javukra valók. Önmagukat kinevezett emberek sokszor nem hallják meg sirásukat úgy, mint ahogy felfigyelünk rá mi, magyarok, akikről gondunkat le nem vettük soha.

Rákóczi népe forrong — szól a híradás. Az a nép, amelyik Istentért, hazáért hullatta véréit és a világháború idején sem emelte fel kezét a megadásra, mint azok, akik most sarcolják őket. Az a bizakodás tehát, amely eltölti keblüket e kemény megpróbáltatások között, hogy lerázzák igájukat, nem maradhat jutalom nélkül. Nem Volosin és társai fogják eljuttatni ezt a népet az ígért földjére, hanem az az összefogás, mely a lengyel-magyar közös határon megépíti számukra a hitnek lerombolt templomát. Zoltán Sándor és kommunista társai kell, hogy megsegényüljenek ezekben a napokban, amikor megmozdulnak ők, mint Rákóczi népe, hogy összefogásunk szent tüzeben mindaz megégjen, ami pelyva. A terror lehet a csehek kezében kínzás eszköze, de ha egyszer — úgy, mint régen — megharsan a kürt, vagy éppen felbúg a tárogató, hiszem, a most síró szemekben örömmel lángja gyúlt ki azon, hogy a gonoszság cselekvői és a cselszövők büntetést nyertek.

Egy maroknyi nép is lehet Isten hatalmas eszköze, a túlerőben levő hitetlenekkel szemben. A magyarok megint eljött az ideje, mint a nagy próbák idején, hogy erős hite legyen. Küldetésében, államfenntartó erejében és abban, hogy akikkel együtt vért, nem hagyják el, hanem egygyé lesznek a nagy számadás idejében.

Az igazságnak győzni kell, még akkor is, ha ördöggé válna az emberi indulat velünk szemben. Avagy ez lenne jutalmunk, egy évezred után, hogy eltiportasunk? Oh, nem és ezerszer nem, mert van bátorságunk és van az életre erőnk!

Siposs Imre.

A ruténföld népe feltámad a cseh terror ellen

Sulyos összetűzések a lakosság és a cseh csendőrök-katonák között
Beregszász városa csataterré változott,
— mondják a jelentések

Berlin, okt. 14. (Német Távirati Iroda.) A magyar-ruszin határról lengyel és angol forrásból érkező hírek szerint Ruszinföldön sulyos összetűzések voltak a lakosság és cseh katonák, illetve csendőrök között. Beregszász városa — mondják a jelentések — csataterré változott.

A városban és környékén nagyobb csendőrkielégítések, valamint több ezrednyi cseh katonaság állomásoznak. Beregszászon, Munkács, Ungváron és a Ruszinföld több kisebb helységében napirenden vannak a magyar és a ruszin lakosság tüntetési.

A jelentések szerint pénteken Beregszászon egy tüntetés alkalmával több magyar szuronytól se-

besüléseket szenvedett. A sorozatos összetűzések miatt a cseh hatóságok Munkács, Beregszász és egész sor más helységben elrendelték a rögtönítélő bíraskodást.

A hét elejétől kezdve Beregszász városát géppuskafélekkel vették körül. A lakosság kisebb szabadesapatokat szervezett és a rejtékhelyekről fegyverek is előkerültek, úgyhogy a Ruszinföld több pontján az elmúlt éjszaka folyamán megtámadták a cseh csendőrséget és katonaságot. Az összetűzések alkalmával a csehek is sulyos veszteségeket szenvedtek.

A magyar-szlovák határról jelentik, hogy cseh területről sok menekült szökött át magyar területre.

A lakosság hangulata végsőkéig elkeseredett

A Magyar Távirati Iroda jelentései: Külföldi nagy lapok a londoni Reuter Iroda tudósításai és egyéb jelentések alapján, de leginkább cseh forrásból megemlékeznek azokról a hírekről, amelyek a Munkács, Ungvár, Beregszász és a ruszinszkói területen lejátszódó eseményekről szólnak. Ezek a jelentések az ottani eseményeket egyes csempészek és Magyarországról oda betört állítólagos terroristák eseményének igyekeznek feltüntetni.

Tiszabecsről, Beregsurányból, Záhonyból és egyéb határközségekből befutó hítelek jelentései szerint a helyzet valójában az, hogy Ruszinszkóban nem ruszin és nem szlovák, hanem cseh hatósági terror következtében a lakosság hangulata a végtelenségig elkeseredett és elviselhetetlenül feszült. Nincs szükség kívülről jövő impulzusra, hogy a lakosság szimpátiáit elvezesse a visszacsallakozása ügyében. A szudétánemeteknél és a len-

gyeleknél hasonló körülmények között szintén voltak érzelmi megnyilvánulások és ezeknek a csehek két nagyhatalomra, Németországra és Lengyelországra való tekintettel, rövid ellenrendszabályok után szabad folytatást engedtek. Az Erdős-Kárpátok vidékén azonban a magyarsággal és a ruszinokkal szemben a legélesebb és legbrutálisabb represszáliákhoz nyulnak ilyen érzelmi megnyilvánulások esetén. A békés, de erőteljes hazafias tüntetések e határon túli területeken a megmozdulásnak csak első fázisát jelentették. A represszáliák következtében elkeseredett lakosság, katonaszökevények és a Felvidékről már korábban kiűzött és most oda minden körülmények között visszatérni akaró menekültek a cseh csendőrségtől és lakosságtól elvett vagy eddig rejtve tartott fegyverekkel sok helyen erőszakosan léptek fel, nem törődve fellépésük következményeivel, sőt életükkel sem.

Tankokkal vonulnak fel a csehek a „kis incidensek színhelyére“

A cseh hatóságok igyekeznek a sok megtörtént véres esetet jelentésként »incidenseknek« feltüntetni. Ezzel szemben — ahogyan ezt a szóbanforgó területről elmenekült, abszolút szavahihető egyének elbeszéléseiből meg lehet állapítani — a való helyzet az, hogy az egész területen a legkülönfélébb helyeken és eszközökkel, éjjel és nappal a legelszántabb és véres eseteket provokáló ellenállás indult meg.

Már ismeretes, hogy a beregszász-bátyui vasútvonal robbantások és a sínek felszakítása következtében több helyen haszná-

latatlanná vált. A csehek a sínek megrongálását igyekeztek kijavítani, de a legutóbbi napokig sem tudták helyreállítani a Borsovahidat; a vonatközlekedés nappal egészen megakadt, éjszaka pedig a vonatok nyugat felé csak Homokig közlekednek.

A jelentésként »incidenseknek« minősített forrongás leverésére a csehek gyorsan mozgó alakulatoknak nagy tömegét: páncélkocsikat, páncélvonatokat, nagyszámú csendőrséget és több zászlóalj katonaságot voltak kénytelenek a veszélyeztetett területre tolni.

Több órás ütközetben megfutamtották a cseheket

A cseh rádióállomások »A hadsereg hangja« cím alatt jelentéseket közöltek a terrorcselekmények egy részéről, azokat kicsinyítően »incidenseknek« mondják, egyben azonban a maguk részéről is megállapítják, hogy Munkács mellett egy nagyszámú felkelő csoporttal valósgal ütközet fejlődött ki. Ezt az ütközetet, amely-

ről menekülő munkácsi lakosok autentikus értesüléseket hoztak át a határon, amely több óra hosszat tartott és amelyben a csehek a csendőrség és katonaság mellett még három tankot is kénytelenek voltak felvonultatni. Kissé nehéz határincidensnek minősíteni márcsak azért is, mert Munkács még légvonalban is legalább 25 kilomé-

ternyire van a magyar határtól.

Aligha nevezhető incidensnek egy olyan elkeseredett küzdelem, amely a menekültek szerint több óra hosszat tartott s amelynek csak az est beállta vetett véget, sőt, az est beálltával is nem a szintén nagy veszteségeket szenvedő felkelők, hanem a csehek vonultak vissza, mert egy másik felkelő csapat hátbatámadással veszélyeztette őket.

Hamis névsor

A cseh rádió névsort is közöl a felkelőkről, akiknek pontos lakcímét is megadja. A felsorolt tíz névből még cseh megállapítás szerint is több mint a fele nem magyar. A magyar nevek közül pedig már többekről meg lehetett állapítani, hogy ilyen nevű és lakás-című emberek teljes egészségben a magyar határon belül lakásaikon tartózkodnak.

Noha a csehek a határt nagy erővel lezárták és a határ mögött erős csapatösszevonások történtek, a menekülők napról napra éjszakánként nagyszámban lépik át a magyar határt és közeleikből megállapítható, hogy nincs olyan nap, amelyen Ruszinszkóban csend-

MIELŐTT LEVÉLPAPIRT vásárol, ne mulassza el a MÉLIUSZ könyv- és papírkereskedést felkeresni.

őrséget, vasútbiztosító csapatokat, vasútállomásokat a végtelenségig elkeseredett emberek meg ne támadnának. A szlovák és ruszin lakosság, akár autonomista, akár önálló államot kíván alkotni, az üldözöttekkel rokonszenvez s minden tőle telhető módon segíti őket. Ez alól csak a kommunisták tesznek kivételt, akik a kérdéses területeken legbiztosabb hírszolgáltatói és támogatói a cseh hádseregnek.

A cseh rádió a ruszinszkói felkelő mozgalmat úgy akarja feltüntetni, mintha magyar oldalról határsértések történtek volna. Ezzel szemben tény az, hogy a határ cseh oldalán az összes betonfedezékeket gyalogság és gépfegyveres osztagok teljes létszámban tartják megszállva. Csodával volna határos, ha ezen a fegyverekkel megspékelt vonalon akár csak kisebb számú fegyveres csoportok is át tudnának jutni. Erre legfeljebb végső kétségbeesésükben menekülő emberek vállalkoznak.

Az angol légiót hazabocsátották, mert a csehek megegyeztek a németekkel

Londoni jelentés beszámol arról, hogy a német birodalmi külügyminiszter megállapodott a cseh külügyminiszterrel és a megállapodás értelmében eltekintenek attól, hogy népszavazást tartsnak a német-cseh vegyes lakosságú területeken. Az angol légióknak már behajózott osztagait, akik a népszavazás területére indultak hazabocsátották.

Hitler kancellár fogadta a cseh külügyminisztert

Hitler sajnálkozását fejezte ki, hogy a magyar ügy még mindig nem talált megoldásra.

Berlin, okt. 14. Chalkowsy cseh külügyminiszter pénteken reggel 8 órakor Münchenbe érkezett. Kíséretében volt Masaryk követségi tanácsos, valamint német részről Hammel, a külügyminisztérium protokollfőnöke képviselője. A cseh külügyminiszter egyenesen a szállására hajtatott. Ribbentrop német külügyminiszter 9 órakor érkezett meg Schmidt tolmács kíséretében.

München, okt. 14. Hitler kancellár pénteken Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében fogadta Chalkowsky csehszlovák külügyminisztert, aki biztosította Hitlert arról, hogy Csehszlovákia Németországgal szemben lojális magatartást fog tanúsítani.

Hitler kancellár ezt meglepődéssel vette tudomásul, majd saj-

nálkozását fejezte ki afölött, hogy a magyar kisebbség ügye még mindig nem talált megoldásra. Kifejezést adott abbéli reményének, hogy sikerüljön ebben a kérdésben is hamarosan kielégítő megoldást találni.

München, okt. 14. Hitler kancellár és a cseh külügyminiszter megbeszélése félkettőkor ért véget. A mintegy másfélórás megbeszélésen, amelyen a birodalmi külügyminiszter is résztvett, hír szerint alkalom nyílt, hogy mindkét államot érintő kérdéseket megvitassák.

Chalkowsky csehszlovák külügyminiszter délután a müncheni „Négy évszak” szállóban ismét meglátogatta Ribbentrop külügyminisztert.

A szlovák falvakban tüntetnek Tiso ellen

Vérlázító kegyetlenkedések a magyarok ellen.

Balassagyarmat, október 14. A komáromi tárgyalások eredménytelenségéről szóló hír és Tiso magyarellenes magatartása nagy elkeseredést keltett az ipolymenti megszállott szlovák falvak lakossága körében. Ezt kiáltották:

— Nekünk nem kell Tiso! Magyarok akarunk lenni! Nem fogadjuk el vezérünknek!

A csehek magyarellenes terrorja fokozódott. A lakosságot valóságos rabságban tartják. Este nyolc óra után mindenkinél otthon kell lennie, különben az uccákon gumibotokkal verik meg a lakosokat, ha

nem akarnak hazamenni. Az iskolákba sokan belebetegedtek. Egy apátújfalui 63 éves asztalos, mert a gyermekeket magyar nőtára tanította, csendőrök éjjel kirángatták ágyából és összeverték. Az idős ember futni kezdett és sikerült is átszöknie a határon. Az apátújfalui kovácsot összeláncolva elvitték, mert állítólag egy csehszlovák hadseregbeli katonának polgári ruhát adott kölcsön, hogy szökésében elősegítse. A határmenti rak-tárakból a csehek éjszaka elhurcolják a gabonát.

Csehek rémuralma, felkelő csoportok hősiessége

Mátészalka, okt. 14. A menekültek száma a legutóbbi napokban megsokszorozódott, mert a határon túl a lakosság a statárium következtében rém uraiomtól tart. A helyzet Ruszinszkóban végsőkig feszült. A lakosság állandó nyugtalanságban él. A vasútvonalakon páncélvonatok járnak. Folytonosan újabb és újabb katonavonatok érkeznek, amelyek részben megbízhatónak tartott cseh és morva katonaságot számtalan a határvidék és magyarlakta városokba. A legkisebb határ-épületet, vagy gépfegyverfészket is nagy létszámú csapat őrzi. A menekültek elmondották, hogy mikor az egyik betonerdő közelébe értek, az őrség gyorsan bebújt a fedezékbe, a páncélajtókat bezárták és tüzet zúdítottak arra a területre, ahol a menekülteket sejtették. Ezt egyébként több más menekült elbeszélése is megerősíti.

A ruszinszkói magyar és ruszin lakosság elkeseredetten és mindenre elszántan figyeli az eseményeket. Független felkelőcsoportok alakultak, amelyek bejáratják az egész vidéket s kitarásra, összefogásra buzdítják a lakosságot a csehek ellen. Bár a csehek közölték, hogy a legsúlyosabb büntetés

vár azokra, akik a felkelőket támogatják, a lakosság rejtegeti és védelmezi ezeket a csoportokat. Mindenütt hozzájuk szegődik egy-egy gazda, aki rejteget utakon elvezeti őket a további községek felé. A felkelőcsoportok száma állandóan növekszik és egyre többen és többen esatlakoznak hozzájuk.

A Mátészalkára érkezett menekültek találtak is ilyen felkelőcsoporttal s elbeszélések szerint a felkelők igen hősiességgel viselkednek. Akárhányszor napokat töltenek élen-szomjan. Az elmúlt éjszaka újabb robbantások zaja hallatszott át magyar földre. A robbantásokat a vasúti őrségek sem tudják megakadályozni. A magyar lakosság mindenütt lelkes hazafiasságról tesz tanúságot. Ungvárról, Munkácsról és Beregszászról több magyar fiú jött át zászlóért és kokárdáért.

Miskolc, október 14. Két nap óta tömegesen jelentkeznek a magyar hatóságoknál a határvidéken rejtőzködő, csapattestektől elmaradt szlovák, magyar és ruszin nemzetiségű volt csehszlovák katonák.

Igen sokan teljes felszereléssel szöknek át.

Általában azt mondják a menekül-

Hungária filmszínház

BEFUTOTT ÉS
ŐRIÁSI SIKERT ARATOTT
az

AZUR EXPRESS

TOLNAY KLARI, PAGER
ANTAL, SZELECZKY,
BÁSTHY, VENDREY
stb. főszereplésével.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
HIRADÓ!

Az Apollóban

MA:

Tarzan bosszúja

az őserdők hősének izgalmas kalandjai.

Főszerepben: GLEN MORRIS.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 -kor!
HIRADÓ!

**Huzás ma,
de még ma is megveheti
sorsjegyét**

Buray Sándor M. kir. Osztálysorsjáték
főelárusításában
Debrecen, Ferenc József-út 14.

tek, hogy a hadsereg és a falusi lakosság élelmezése egyaránt hiányos és napról napra romlik. A rekvizitásokat azon a vidéken, amelyről jöttek, már harmadizben hajtják végre. Mivel a szlovák rekvizitáló osztagok túlságosan emberségesek a lakossághoz, újabban legnagyobb részben cseh legionistákkal végzetik a harcolást.

Valamennyi menekült egyhangzóan állítja, hogy a ve-

gyes ezredekben nap-nap után éles összetűzések vannak a csehek és szlovákok között is.

Kassa, okt. 14. A Kassai Újság közli a Magyar Nemzeti Tanács újabb felhívását a kassai magyarokhoz. A cenzura csak annak a résznek közlését engedte meg, amelyben a tanács felhívja a magyar lakosságot, hogy tegyen eleget a rendőrigazgatóság rendelkezésének, amely szerint tilos magyar nemzeti jelvényeket viselni.

„A csehek pimaszása” címen kommentálja az eseményeket a Tribuna

Róma, okt. 14. (MTI.) Az olasz közvélemény a komáromi tárgyalások megszakadásával kapcsolatban teljesen azonosítja magát a magyar felfogással. A sajtó a tárgyalások megszakadásáért a felelősséget egyöntetűen a prágai kormányra hárítja.

A „Tribuna” „A csehek pimaszása” címen kommentálja az eseményeket s ezeket írja: Külön kell hangsúlyozni azt a körülményt, hogy a csehek, akik az utolsó percig folytatták a mozgósítást, végül is lerántották az álarcot s nyíltan megfenyegették Magyarországot. A csehek újból kimutatták rosszakaratukat Európa színe előtt. Ez a rosszakarat már húsz év óta tart a magyarok, a szudétánémetek s a ruszin nép rovására s a jövőben is meg fog nyilvánulni azokkal a hiszékeny népekkel szemben, amelyek továbbra is biznak a csehek álnok ígéreteiben. A helyzet ismét súlyosodik. A szlovákiai és ruszinszkói magyarok türelmetlenül várják felszabadulásukat, állandóan érkeznek hírek a cseh-katonák erőszakos túlkapasáiról. Ilyen körülmények között sürgős elhatározásokra van szükség, jól meg kell érteni a csehekkel, hogy számításuk ezúttal is hibás volt. Ennek a figyelmeztetésnek ismét attól a négy nagyhatalomtól kell jönnie, amely Münchenben ünnepélyes formák között elismerte a Csehszlovákiában élő magyarok jogát, hogy visszatérjenek az anyaországba. Ez az elismerés nem platói gesztus volt, hanem határozott hangú felhívás Prága címére. Ha mostan kitérnek az, hogy a csehek ki akarják vonni magukat kötelezettségeik alól, akkor két út lehetséges:

Meg kell értetni velük, hogy mostani eljárásuk nagy veszélyeket rejt magában, vagy pedig ha Sirovy tábornok kormánya ellentáll, közhöz kell lépni és a csehekre rá kell kényszeríteni az igazságos megoldást. Most tehát a négy nagyhatalomé a szó, amelyek nem engedhetik meg, hogy a mostani feszült helyzet még tovább súlyosbodjék.

Az egyes fővárosokból érkező hírek szerint a diplomáciai eszmecsere már is élenken folynak.

A „Giornale di Sicilia” hosszabb cikkben foglalkozik a magyar-cseh tárgyalások megszakadásával. A csehek tévednek, ha azt hiszik, hogy el tudják hitetni a világgal azt, hogy a zsolnai határozat a szlovák nép igazi akaratából fakadt. A végleges megoldás továbbra is csak az lehet, hogy a vegyes lakosságú területeken megtartják a népszavazást.

Berlin, okt. 14. A Deutsche Diplomatische Korrespondenz foglalkozik a német-csehszlovák viszonyról s többek között ezeket írja:

A német-cseh kapcsolatok jövője attól függ, hogyan akarja Csehszlovákia kialakítani együttélését Németországgal. A jövő számára minden irányban nyitva áll az út. A birodalom érdeke, hogy azon a térségen, amelyet cseh és szlovák tölt most be, nyugodt és stabil viszonyok következzenek be. Ezért

Saját készítmény

remek szabás
finom kivitel

P 48'—,

P 58'—,

P 78'—,

P 88'—

egységárakon

Grünfeld
ADOLF ÉS TÁRSAINAL
Kisdiplomával.

Heti műsor:

Október 16, vasárnap délután: **Legyen úgy, mint régen volt.** Vasárnap este: **Legyen úgy, mint régen volt.**

Október 17, hétfő: **Csárdáskirálynő.** (Klasszikus operett ciklus I.) A. bérlet 2. sz.

Október 18, kedd: **Csárdáskirálynő.** (Klasszikus operett ciklus I.) B. bérlet 2. sz.

Október 19, szerda: **A nyitott ablak.** (BOHÓZATCIKLUS I.)

Október 20, csütörtök: **A nyitott ablak.** (Bohózat ciklus I.)

Október 21, péntek: **Nincsenek véletlenek.** Bemutató előadás. Premier bérlet 2. sz.

Október 22, szombat délután: **Süt a nap.** (ZÓNA-előadás). — Szombat este: **Nincsenek véletlenek.**

Október 23, vasárnap délután: **Legyen úgy, mint régen volt.** Vasárnap este: **Csárdáskirálynő.** (Klasszikus operett ciklus I.)

Október 24, hétfő: **Nincsenek véletlenek.** A bérlet 3. sz.

Október 25, kedd: **Nincsenek véletlenek.** B. bérlet 3. sz.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Tizenhátszer játszani egyfolytában egy darabot, igazán ritkaság! Pedig a

Legyen úgy, mint régen volt!

sorozatos előadásai, melyek egyelőre vasárnap estével lezárulnak, ezt jelentik. Annál változatosabb lesz a jövő hét:

Klasszikus operettciklusban: Csárdáskirálynő!

17-én, hétfőn A) bérletben és 18-án kedden B) bérletben.

Bohózat-ciklusban: A nyitott ablak

minden idők legnevetettebb burleszke. 19-én és 20-án, szerdán és csütörtökön.

Prémierben

a prózai együttes bemutatkozásaként.

Nincsenek véletlenek Zónaelőadásban

szombaton, október 22-én délután

Süt a nap.

Válogathat kedvére műfajban, hangulatban, árban egyaránt! Hétfőig minden este a nagy évszaki siker:

Legyen úgy, mint régen volt.

Szines színházi hírek

A LEGSZEBB OPERETTEK SOROZATA

Igy is lehetne nevezni a Csokonai Színház klasszikus operettciklusát, amelyiknek első darabjaként Kálmán Imre sok forró sikert megért, filmre is került, valóban klasszikus szépségű darabját a „Csárdáskirálynő“-t mutatja be hétfőn este a színház. Ez a nagy érdeklődéssel várt repris H. Neményi Lilinek, a csodálatosan szép hangú, ünnepeit primadonnának első fellépését hozza a címszerepben. Partnere Edvin szerepében Márkus Lajos lesz, míg humorról Sugár Misi és Szabó Ernő gondosdoknak, Bonifác gróf és Kerekes Ferkó szerepében. A Kálmán reprisre Szabó Ernő rendezésében lázasan készül az operettársulat, amelyiknek ez lesz a második átütő sikere Debrecenben.

AMIN CSAK KACAGNI LEHET...

EZ A DARAB a „Nyitott ablak“, Nóti Károly óriási sikerű zenés bohó hazata. A Csokonai Színház szerdán este újítja fel ezt a remek humorú, helyzetkomikumra épített darabot, melynek Novothny szerepében Szabó Ernő legmulatságosabb alakítását nevelheti végig a közönség. A próbák is a legvidámabb hangulatban folynak, mert Szabó Ernő Novotnyját maguk a szereplők sem állják meg kaczagás nélkül. Halasy Mariska, Somlay Julia, Kamarás Gyula, Kondor Tódor, Bálint György, Erős Pál, Bakó Baba és Pogány Margit játsszák a nagyszerű bohózat többi főszerepét.

HAMVAY LUCY MAR HÁROM ÉVE KÉSZÜLT DEBRECENBE

A »Legyen úgy, mint régen volt« operett óriási sikert aratott primadonnája, Hamvay Lucy mondja a »Színes színházi hírek« számára:

— Két esztendeig voltam akadémista, amikor meglátott Sebestyén Mihály direktor és leszerződtem. Miskolcon voltam két évig, onnan Szegedre szerződtem s most az idén végre sikerült eljutnom Debrecenbe... Azért mondom, hogy végre, mert már három éve akart Horváth direktor úr leszerződtem, azonban az előző években már meg volt a szerződés... Nagyon kedves fogadtatásban volt részem, aranyos publikuma van Debrecennek... Egyszóval az első benyomás ragyogó... A multban sok prózai, drámai szerepet is játszottam, s remélem, erről az oldalról is megismer a közönség... Legnagyobb sikerem az »Érettség«-ben és a »Szűz és gödölyé«-ben volt.

Kedves epizódot beszél el ezután a művésznő.

— Szép Ernő darabjában, a »Szívdobogás«-ban játszottam és a kislányokat a darabban én tanítottam táncolni. Az aranyos esőpáncsok egy napon nagy virágkosárral leptek meg... Meghatottan köszöntem meg a az ajándékot az apróságoknak és megmondtam nekik, hogy milyen jól esett figyelmességük...

Erre az egyik kislány ennivaló természetességgel jegyezte meg: — Hát még ha tudná Lucy néni, hogy mennyibe került!

Mentsük meg a szegény, elhagyott gyermekeket!

Dr Tatay Zoltán árvaszéki elnök kérése a város közönségéhez.

Debrecen sz. kir. város árvaszéki gyermekvédelmi osztálya és pártfogói testülete immár 3.5 esztendő óta végzi áldásos munkáját, mely abban áll, hogy a szegény, elhagyott gyermekeket havonként felkeresi, azoknak ellátását, egészségi állapotát, iskoláztatását, erkölcsös, vallásos és hazafias nevelését ellenőrzi, s az illetékes szervek közbenjöttével megfelelő segítséget igyekszik nyújtani. Büszkén elmondhatjuk, hogy már rövid működésünk alatt is a lélekmentésnek nem egy felemelő esetével találkoztunk és sok könyvet főrtünk le. Pártfogóink részére a városi inségakció terhére ruhát, cipőt, élelmiszert, tejet, népkonyhai ellátást, lakbérsegélyt szereztünk. Igen sok gyermek tanszer, tankönyv, tandíj, tanoncszerződés és iskoláztatási segélyben részesült. Sokat gondozó családnál, vagy kezes pályán helyeztünk el, közreműködünk kiskorúak örökbe fogadása körül. Sokgyermekes anyákat anyagi támogatásban részesítettünk.

Azonban míg pártfogóink száma állandóan növekszik, pártfogóink száma csökken. Sajnos a gyermekvédelmi munkánál is sok esetben a lelkesen lobogó, de hamar ellobbanó szalmalánggal állunk szemben!

Pedig a kevés munkát, de sok lelkesedést kívánó nemzetmentő tevékenység alól egyetlen egy gyermektelen, vagy kevés gyermekű nőnek sem volna szabad kivonni magát!

Pártfogóink a város lakossága köréből nemre, korra, foglalkozásra és vallás felekezetre tekintet nélkül oly egyének alkalmasnak, akik azon munkára önként és díjtalanul vállalkoznak, feddhetetlen erkölcsűek, a pártfogói munkára megfelelő műveltséggel, hajlammal és szociális érzéssel bírnak.

A pártfogói munka semmiféle anyagi kötelezettséggel nem jár!

Ne nézük tehát tétlenül az éhez, didergő, kolduló, esavargó és erkölcsi züllésnek induló gyermekek tömegét, hanem hatóságai és társadalmi vállvetett munkával mentsük meg a szegény, elhagyott gyermekeket!

Bizalommal és szeretettel kérem a város férfiai és nőit, akik szívük sugallatát követve ezen nemzetmentő munkához hivatást éreznek jelentkezzenek pártfogóink a városi árvaszéknél. (Simonffy u. 1. sz., II. em., 1. sz. Telefon: 28-54.)

Amerikai kulturintézetet létesítenek Budapesten egymillió dollár költséggel

Hankiss és Milekker debreceni egyetemi tanárok közreműködése segített elő a nagyszabású tervet.

Dr Telkes László, a newyorki Hungaria Reference Library igazgatója nagyjelentőségű kezdeményezésről tárgyalt Budapesten a hivatalos körökkel. Egy nagyszabású kulturintézetet állítanak fel a magyar fővárosban, mely Budapestet tevének az Amerikával való tudományos együttműködés központjává.

A DEBRECZEN elsőnek adott hírt hónapokkal ezelőtt Kovács newyorki professzorral folytatott beszélgetés kapcsán. Az amerikai kulturintézet

felállításával Budapest magas rangra emelkedne. Gróf Teleki kultuszminiszter nagy megértéssel fogadta a tervet. Hankiss János és Milekker Rózsa debreceni egyetemi tanárok, akik szoros kapcsolatot tartanak az amerikai kultúrával, szintén magukévá tették a gondolatot s egy éven belül valószínűleg megvalósul az amerikai kulturintézet, melynek létesítéséhez egymillió dollárt Magyarország ösztönözik amerikai barátjai bocsátják rendelkezésre.

Református és katolikus imaház a debreceni ügyészség fogházában

Vasárnap szentelik fel.

Szép ünnepség folyik le vasárnap a debreceni ügyészség fogházában. Délelőtt 10 órakor avatják fel azt a két imaházat, amelyet a foglyok részére létesítettek. A református imaházat Uray Sándor h. püspök, a katolikusokét pedig dr Lindenberger János apostoli kormányzó szenteli fel.

Az imaház felszentelésekor Uray Sándor urvaesorát is oszt.

Az avatási ünnepségen megjelent dr Jeney Sándor törvényszéki elnök, Mező Sándor ügyészségi elnök, meghívják a polgármestert, a

Templomegyesület küldöttséggel képviselteti magát, az egyházzszi gondnokokat is meghívják.

A fogházban már harmadik éve szép kulturmunka folyik vasárnap délutánonként. Egyik délután a reformátusok, másikon a katolikusok rendezik ezeket a kulturális előadásokat, melyeket az idén októberben kezdenek meg. Történelemről, földrajzról, légvédelemről, nemzetgazdasági kérdésekről beszélnek, természetesen mindig keresztényen világnézeti alappontból tárgyalnak.

Belezuhan a kutba és megfulladt

A debreceni ügyészségnek telefonon jelentették, hogy Hajdúsámszonban a kutba zuhan Szabó S. 3 éves gyermek és megfulladt. A csendőri jelentés szerint a ház udvarán lévő kútnak a rájája rozoga volt és a játszadózó gyermek alatt beszakadt, úgy zuhan le a mélységbe. A gyermek segítségére sietők csak megkésve érkeztek, mert mire kötélen leereszkedve kihúzták a vízből a kisgyermeket, az

már megfulladt. A debreceni vízgálóbíró elrendelte a helyszíni szemlét és kihallgatásokat, hogy megállapítsák, kit terhel a felelőség, akinek a hibájából maradt rozoga állapotban a kútkáva.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton: KALÓZKISASSZONY. Gaál Franciska és Frederick March. Előadások: 6 óráig.

Szebbnél szebbek,

jobbán jobbák rádióim, csillárjaim, gramafon és lemez újdonságaim. Villamos cikkek szerelések, javítások.

Nánássy Lajos

Plác utca 85. szám
(Menetjegyirodval szemben)

(Menetjegyirodval szemben)

Bethlen, Zichy és Révész püspök a miniszterelnöknél

Budapest, október 14. Imrédy Béla miniszterelnök pénteken már korán reggel a hivatalában dolgozott. Fogadta a délelőtti órákban dr. Révész Imrét, az új debreceni református püspököt, majd fél 11

órákor gróf Bethlen István jelent meg a miniszterelnöknél. Bethlen István másfél óra hosszat tanácskozott a kormányelnökkel, később gróf Zichy János tárgyalta Imrédy Bélával.

A miniszterelnök a kormányzónál

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó pénteken délelőtti félgyórakor kihallgatáson fogadta vitéz Imrédy Béla minisz-

terelnököt, aki az időszaki kormányzati kérdésekről tett jelentést az államfőnek.

Kötelező mezőgazdasági munkasegítség

Budapest, okt. 14. (MTI.) A kormány tagjai péntek délután 6 órákor vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. Az időszaki kormányzati kérdések tárgyalása után a minisztertanács Sztranyavszky Sándor földművelésügyi

miniszter előterjesztésére elfogadta a katonai szolgálatra bevonult mezőgazdasági cselédek szolgálati viszonyainak rendezésére és a kötelező mezőgazdasági munkasegítségre vonatkozóan kibocsátandó rendeleteket. A minisztertanács este 9 órákor ért véget.

LEGUJABB

Prága, okt. 14. Az állam alkotmányjogi helyzetének megvizsgálására kiküldött bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a köztársasági elnök lemondása, valamint az államhoz tartozó területek átadása következtében sürgős szükség van új alkotmány és új választójogi törvény kidolgozására. Az új alkotmány értelmében Csehszlovákia valószínűleg szövetségi állam lesz. Az új elnök megválasztása előtt megállapodásra kell jutni Szlovákia és Ruszinszko politikai vezéreivel. A kormánypartok vezetői eddig csak abban állapodtak meg, hogy egyetlen jelöltet állítanak. A jelölt személyéről, valamint a választás idejéről eddig nem történt döntés. A választást csak az alkotmány teljes átalakítása után tartják meg.

Prága, okt. 14. A Prager Abendzeitung jelentése szerint a közkegyelmi rendelet értelmében okt. 27-ig szabadon bocsátják a magyar politikai foglyokat, tekintet nélkül arra, hogy az illetők cseh vagy magyar állampolgárok.

Prága, okt. 14. Valamennyi cseh lap foglalkozik azokkal az elterjedt hírekkel, hogy a csehszlovákiai szabadkőművespáholyok önként feloszlának az ország kül- és belpolitikai helyzetében beállott változás következtében.

Pozsony, okt. 14. Durcsánszki igazságügyminiszter feloszlatta Pozsony város régi képviselőtestületét és három tagu direktóriumot állított a város élére, amelynek tagjai a szlovák nemzeti tanács részéről Oplustal Pál főállatorvos, a Magyar Nemzeti Tanács részéről Neumann Tibor dr ügyvéd, a német párt részéről Hausrecht.

Kassa, okt. 14. (MTI.) A kassai városi tanács legutóbbi ülésén az egyesült magyar pártok képviselői, Tost László h-polgármester, Wirth Gyula a Magyar Nemzeti Tanács elnöke és Halmai Béla dr sürgősen követelték a magyar nyelv jogának visszaállítását. — Részletesen fejtegették a szónokok az eddigi gyakorlat lehetetlenségét, mely anyagi és erkölcsi károkat okozott az ősmagyarországnak. A tanács egyhangúlag elfogadta a magyar képviselők indítványát.

Kassa, október 14. A Szlovenszkói Hlas, Hodzsa lapja feltűnésteltető cikkben azt írja, hogy Hrabar Konstantint, az eddigi kormányzót megfosztották állásától, hogy kinevezhessék Párkányit, a köztársasági elnök irodájának tisztviselőjét Kárpátalja kormányzójává.

Pozsony, okt. 14. A szlovák minisztertanács a szlovákiai német népcsoport érdekeinek gondozására államtitkárságot létesített. Államtitkárságot létesítenek a magyar népcsoport számára is.

Prága, október 14. Párkányi dr. Kárpátalja legutóbb kinevezett kormányzója az új kormány megalakulása után egyhónapi szabadságot kért Brody András miniszterelnöktől. Ez alatt az idő alatt rendezik az alkotmányjogi kérdéseket s így a kormányzó működése feleslegessé válik.

A kárpátaljai kormány tagjainak kinevezésével 21 minisztere van a koalíciós köztársaságnak. A szlovák és a kárpátaljai kormány megalakításánál azt a formát választották, hogy az új kormányok elnökeit és tagjait kinevezték a prágai kormány tagjaivá és megbízták őket az autonóm kormányok teendőinek végzésével. Hivatalos magyarázat szerint erre azért volt szükség, mert a csehszlovák alkotmány nem nyújtott más módot az autonómia bevezetésére. Az alkotmány megváltoztatására lesz szükség ahhoz, hogy ezt az átmeneti megoldást végleges rendezés válthassa fel. Erre a határok végleges megállapítása után kerül sor. Ugyancsak a határrendezés után fogják megtartani az elnökválasztást is.

Kedden délután fontos presbiteri gyűlés

Révész püspököt lelkesítőnkkel választják. — Betöltik az egyházi ügyészi állást.

A református egyház presbiteriuma kedden délután az egyház tanácstermében gyűlést tart. Ez alkalommal választják meg a lelkesítőnköt dr. Révész Imre püspök személyében. Még egy fontos állásra történik szavazás és pedig az egyházi ügyészi tisztségre, amelyre kiváló ügyvédek pályáznak. A gyűlésen még néhány érdekesebb ügy is tárgyalásra kerül.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Klebelsberg Kunó szobrának leleplezési ünnepségét, amely vasárnap, október 16-án déli 12 órákor folyt volna le, a mai külpolitikai helyzetre való tekintettel elhalasztották.

FÉRFI-NŐI

Átmeneti kabátok

Elsőrendű minőség Szolid szabott ÁRAK

MAGYAR RÚHA IPAR

BIKA ÉPÜLET

Vasárnap szentelik fel a Nyilas-telepi róm. kath. templomot és a harangokat

A lakosság maga hordta a földet a templom építéséhez.

Vasárnap reggel 9 órákor szentelik fel Debrecen 3-ik katolikus templomát mely hivatalos, hogy a nyilastelepi lakosság és a MÁV kolónia katolikus hívei vallásos kötelességeik mindenkor eleget tegernek. A templom mely a hívek és megértő város és a MÁV nagylelkű ajándékozásából épült, hogy a város eme külsőségein is hirdethesse Krisztus igazságát és hangjaival hirdesse a magyar feltámadásba vetett hit reményét.

A templom felépítésének gondolata már 1927 évben felvetődött a hívek szívében, akkor, amikor az iskolakápolnát megkezdtek építeni. Sajnos akkor nem állottak anyagiak rendelkezésre és így a tervbe vett templomot csak most sikerült elkészíteni. A templom felépítéséhez, Debrecen városa százezer téglával, a MÁV telek adományozással, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó szintén százezer téglával járult hozzá a templom építéséhez és mellettük még az apostoli kormányzóság is jelentős összeget fordított a templom építéséhez.

A templom külső tetején a szárnyaskerék látható egy hatalmas feszülettel. A templomot Jost Ferenc építésmérnök tervezte és építette. A már teljesen készen álló templomban hatalmas és nagyon szép kivitelű főoltár áll. A templomot a Szent Anna uccai templom mellékoltáraitól kikerült szobrok díszítik. Kiss László segédlelkész fáradságtalan és gondoskodó szeretete nagyban hozzájárult, hogy a templom ma készen áll.

A hívek rajongó vallási buzgóságát bizonyítja az, hogy a MÁV által engedélyezett dombról saját maguk hordták a földet talicskával, hogy a temp-

lom hamarabb elkészüljön.

Az új templom felszentelésén közbejött akadályok miatt uzdocey Zadra-veez István tábori püspök nem jelenhet meg és így dr. Lindenberger János apostoli kormányzó végzi a felszentelési szertartást és szintén ő szenteli fel a harangokat, melyek közül a legnagyobb 250 kiló súlyú. A templom és harangszentelés sorrendje a következő vasárnap reggel 9 órákor kezdődik a szertartás, és pedig először a harangszenteléssel. Miközben a harangokat felhúzzák a toronyba, az alatt lesz a templom felszentelése, majd ezt nagy papi segédlettel szentmise követi. A szentbeszédet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó fog mondani. — A felszentelési szentmise a pápai és a magyar Himnusszal fog végződni.

Ezer letartóztatás Pojew bolgár tábornok meggyilkolása miatt

Szofia, október 14. A Szófiában csütörtökön megtartott nagyarányú razzia során több mint három ezer embert letartóztattak, akik közül később kétezret ismét szabadonbocsátottak. Több mint ezer embert internáltak. Az internáltak között van hat baloldali képviselő és a volt radikális macedon szervezet több vezető tagja és sok baloldali újságíró.

A razzia minden bizonnyal kapcsolatban volt Pejew tábornok vezérkari főnök és segédtszije meggyilkolásával, mert a merénylet hátterét még mindig nem derítették fel.

A világ szociálistáinak segítségét kéri a magyar szociáldemokraták a magyar ügy támogatására

A magyar szociáldemokrata párt a világ szociálista pártjaihoz memorandummal fordult, hogy figyelmüket felhívja a magyar igazságra és támogatásukat kérje. A memorandum abból indul ki, hogy Münchenben elvben nemcsak a szudétavidék elcsatolását határozták el, hanem a magyar és lengyel területek hasonló rendezésének szükségességét is kiemelték. Ez a rendezés jóvátehető a trianoni szerződésben 20 évvel ezelőtt elkövetett igazságtalanságoknak, melyeknek melyeknek békés revíziójáért dolgozott a szociáldemokrata párt kezdettől fogva. Kifejti tovább a memorandum, hogy tülhosszu az a háromhónapi határidő, melyet Münchenben a magyar kérdés szabályozására szabtak meg. Kéri a magyar szociáldemokraták a világ szociálistáit, hogy Magyarország igazságos követeléseit gyakorlatilag is támogassák.

Az iparügyi miniszter megbízottja Debrecenben

Az iparügyi miniszter kiküldöttje tegnap Debrecenbe érkezett és Kölesy Sándor polgármesterrel, valamint Vida Szücs műszaki tanácsnokkal megbeszéléseket folytatott a városfejlesztési programról.

A Peterfia uccai egyházközségben külön egyetemi körzet alakul

A debreceni református egyház fejlődésében jelentős lépést jelent a Peterfia uccai egyházközség keletében a klinikai egyházközségi körzet megalakítása. Ennek a körzetnek a vezetője egyúttal a klinikai lelkipásztor is lesz, aki az ifjúság lelkipásztorságával is foglalkozni fog.

Erre a lelkipásztori állásra szeretnék megnyerni Csányi Benjámin gödöllői lelkipásztor, akit — ha elfogadják — meghívnanak erre az állásra.

Halálos égési sebeket szenvedett egy gyermek

A debreceni klinikára súlyos égési sebbel beszállították az egyik csecsemőt, akinek az állapota annyira súlyos volt, hogy nem lehetett megmenteni az életnek. A holttestet a bonctani intézetbe vitték, mert az ügyesség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást és a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek haláláért és milyen körülmények között szenvedte az égési sebeket.

Wünscher Frigyes szemleutja

Wünscher Frigyes, a Hangya elnöke, Debrecenből 4 napi szemleutat végzett az ország északkeleti részeinek szövetkezeteinél, hogy személyesen győződjen meg arról, vajjon a nehéz viszonyok között is zavartalanul történik-e meg a gazdaságadalmi ellátási szövetkezeti értékesítési szolgálata. — Wünscher alelnök harmincöt községben tett látogatása során mindenütt teljesen kielégítő állapotokat talált és a legtöbb helyen nagy örömet fejezte ki a szövetkezeti mozgalom lendületes fejlődése felett.

Német lapok véleménye

Berlin, okt. 14. A német sajtó részletesen foglalkozik a komáromi tárgyalások megszakításával. Több német lap rámutat arra, hogy azt az örendelkezési jogot, amelyet Németország magának kiharcolt, természetesen meg kell adni a Csehszlovákiában élő többi nemzetiségnek, így tehát a magyaroknak is.

A Deutsche Allgemeine Zeitung a következőket mondja: Véleményünk szerint egyáltalán nem lehetetlen az, hogy a magyarok és az új Csehszlovák állam között, mely az eddigtilt eltérően valóban a csehek és szlovákok állama lesz, olyan határt állapítsanak meg, amely megfelel az örendelkezési jognak.

A Berliner Börsenzeitung így ír: Németország a szudétánemét kérdés következtében felmerült csehszlovák probléma valamennyi stádiumában elejétől kezdve azt az álláspontot képviselte, hogy a csehszlovák köztársaság területén élő minden népnek meg kell adni örendelkezési jogát.

Egyébként ismételiük azt, amit e helyen az első szlovák kormány alakítása és a ruszinok elhatáro-

zása alkalmából már egyszer megírtunk — mondja a lap — és újból rámutatunk arra, hogy Közép- és Kelet-Európa e részének újrendezése során minden népnek és államnak a legnagyobb szolgálatot akkor teszik, ha az örendelkezési jogot minden oldalon lojálisan tiszteletben tartják.

Berlin, okt. 14. (Német TL.) A Berliner Tageblatt annak a meggyőződésének ad kifejezést, sulyos visszaesetekben, tehát az olyan esetekben is, mint amilyenek a komáromi tárgyalások megszakítására vezettek, a megoldás egyetlen útja a népek örendelkezési jogának következetes alkalmazása és teljes tiszteletben tartása. Ha lutasítják a versaillesi szellemet és a szilárd népi politikát választják, akkor soha többé nem ismétlődhetik meg, hogy egy nemzet külpolitikáját a saját jól felfogott érdekei helyett a népek és államok között önkényesen vont „frontok” határozzák meg. Ebben a tekintetben igen tanulságos Prága helyzete, ahol már kezdik felismerni, hogy milyen sulyos tévedéseket követtek el.

A lengyel sztratoszféra léggömb pusztulása

Varsó, október 14. A Gwiazdy Polsky nevű lengyel sztratoszféraléggömb pénteken reggel felrobant és elpusztult.

A léggömbnek az eredeti tervek szerint pénteken napfelkelte után kellett volna felszállnia a Tátrában fekvő Chochołowa-völgyből a sztratoszférába és esütörtökön este meg is kezdte a sztratoszférarepülési előkészületeit. A hajnali órákban azonban kedvezőtlen idő-

járási jelentések érkeztek, amelyeknek hatása alatt úgy döntöttek, hogy elhalasztják a startot.

Reggel félőtkor kiadták a parancsot a gáz kiengedésre. Közvetlenül azután, hogy a gáz kieresztése megkezdődött, eddig még ismeretlen okból robbanás történt, a gáz kigyulladt és lángalobbantotta a léggömböt, amely pillanatok alatt elégett. Sebesülés nem történt.

Lemondott a román hadügyminiszter és a hadügyi államtitkár

Bukarest, október 14. Argeseanu tábornok, hadügyminiszter és Glatz tábornok, hadügyi államtitkár lemondott. A lemondás oka hír szerint az, hogy a hadsereg felszerelésének állását több minisztertanácsos erős bírálat alá vették. Erre a király személyes közbelépésére a hadsereg felszerelésének kérdésében új alapelveket állapítottak meg.

Argeseanu hadügyminiszter és Glatz hadügyi államtitkár lemondásának oka hivatalosan még nem ismeretes. Jólétesült körökben hangoztatják, hogy a lemondások összefüggésben vannak a király elnöklésével tartott sorozatos minisztertanácsal, amelyen mélyrehatóan megvizsgálták Románia fegyverkezésének ügyét. Az október 12-én tartott szinajai értekezlet után hivatalos közlemény jelentette be, hogy új alapokon folytatják a fegyverkezés kifejlesztését. A lemondások és az új alapokra helyezett fegyverkezés között összefüggést keresnek.

Argeseanu tábornok kevéssel Miron Christea kormányának megalakulása előtt hadügyminiszter volt. Glatz tábornok három éve foglalkozott a hadsereg kifejlesztésével, előbb mint a hadügyminiszterium vezetőikára, később pedig Tatarescu, Goga és Miron Christea kormányában mint hadügyi államtitkár.

Az új hadügyminisztert még e héten kinevezik. Nem valószínű,

hogy e két lemondás a kormány szélesebbkörű újalakítását vonja maga után.

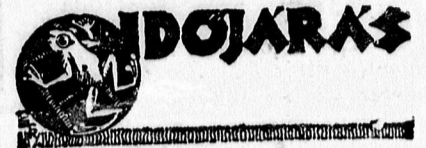
Bukarest, október 14. (MTL.) Nemzetvédelmi miniszterre Ciuperca Emil hadosztálytábornokot nevezték ki. A királyi rendelet Jakobici h. hadosztálytábornokot megbízta ugyanez királyi rendelettel ma létesített felfegyverzési ügyosztály vezetésével. Az új miniszterek Sinajában a királyi kastélyban már letették az esküt.

Jehlicska Londonban

London, október 14. (MTL.) A Press Assotition jelenti: Jehlicska Ferenc tanár, a szlovák tanács elnöke, aki most Londonban tartózkodik a szlovák helyzetben előállított nagyhorderejű kéréseket ismerteti az angol államférfiakkal. Jehlicska néhai Hlinka atyának a szlovák szabadság előharcosának tanítványa, ma este a Savyszállóban tartott sajtófogadáson ismertette a szlovák törekvéseket. Előadásának főbb pontjai a következők voltak:

Szlovákia elszakítása Magyarországtól földrajzilag, gazdaságilag, fajilag és vallási szempontból egyaránt helytelen volt. A magyarokkal nem voltak soha semmiféle, gazdasági, vallási, s nyelvi, vagy faji vitáink. Ha el vagyunk zárva a magyar Alföldtől, inségre, munkanélküliségre s kivándorlásra vagyunk kárhoztatva. Súlyosbítja ezt a helyzetet a szudétaföldről menekült

csehek letelepedése. A párisi béketárgyalásokról ki voltunk zárva. Most örendelkezési jogot követelünk népünk számára, hogy szabadon, szavazás útján választhassunk, vajjon a cseheknek akarunk-e maradni, vagy Magyarországhoz térjünk vissza? — Ha Szlovákia visszatér Magyarországhoz, a népek csoportját lehetne felépíteni Németország és Oroszország között e két hatalom közti gátként.

Hazánk időjárása a ma leszálló légáramlás hatáskörében csendes, derült és az évszakokhoz képest meleg volt. A hőmérséklet általában 21—22, sőt Békéscsabán és Debrecenben 23 fokig emelkedett.

Jóslás: Elénkebb nyugati szél, a délkeleti megyékben még erősebb északkeleti lehűlés. Reggel helyenként köd. — Nappal túlnyomóan derült idő és a legmagasabb hőmérséklet 20 fok lesz.

Elítelt zsirdrágítók

Az uszorabíróság Budapesten tegnap tíz árdrágítási ügyet tárgyalta le. Sipos Károly budapesti hentesmester volt a zelső vádlott, akiről megállapították, hogy 15 százalékkal magasabb haszonkulcsot ért el, mint szabad lett volna. Legfeljebb 1,84 pengőért árulhatta volna a zsirt, amit 2 pengőért adott. A bíróság Sipost háromhónapi fogházra, 100 pengő pénzbüntetésre és 50 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte, azonkívül kötelezte, hogy az ítéletet hírlapokban és falragaszok útján közzétegye.

A következő árdrágítási ügy vádlottja Eller Gyula hentes volt, aki egy pengő 76 fillér helyett két pengőért árúsította a zsirt. Négyhónapi fogházra ítélték. Ugyancsak zsirárdrágításért Suvénka Györgyné hentes háromhónapi fogházra ítélték.

Meghiusult a légi egyezmény

London, okt. 14. Az Ewening Standard diplomáciai levelezője szerint Rippentropp német külügyminiszter légiegyezmény kérését ajánlotta Angliának. 2 : 1, vagy inkább 3 : 1 arányban javasolná a német légierő javára azzal az érveléssel, hogy Németország többirányú légitámadásnak van kitéve míg Angliának csak egy oldalról kell védekeznie. A levelező szerint az ajánlott arányt Anglia nem fogadta el, — mert légi politikájának alapja a Baldwin el, amely szerint Angliának legalább olyan légi haderőre van szüksége, mint bármely más állam légi haderője, amely Angliát fenyegetheti.

43211/1938 V.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir város közigazgatási bizottsága 2872/1938 kb. sz. határozatával az 1939 évi közúti költségelőirányzatot elfogadta és megállapította. E közúti költségelőirányzatot az 1890 I. tc. 22 paragrafusa alapján folyó évi október hó 10 napjától kezdődőleg október hó 24 napjáig bezárólag 15 napi időtartamra közzemlére helyeztem ki.

Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy a költségelőirányzatot a városi számvevőség 9. sz. helyiségében bárki megtekintheti és az ellen a közszemlére kitétel tartama alatt hozzáírásban beadandó felszólalással élhet.

Debrecen, 1938 október 8.

Polgármester.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
október 9-től október 16-ig:
»Aranyangyal«, Piac u. 50. Tele-
fon: 24-53. — »Reménység«, Csa-
pó uca 22. Telefon: 34-21. —
»Boeskay«, Cegléd u. 22. Telefon:
29-14. — »Hungária«, Vargakert,
Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-23.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass,
hogymint dolgozhass!”

Emlékezzünk
Október 15

— 1914. A m. kir. nagyvárad 4. h. gy. e. az 1914. évi San és Viztula-
menti öszi hadjárat folyamán az októ-
ber 13-tól november 2-ig vívott Sam-
bor—Chirow—Przemysl-i csatában, az
o. m. 2. hds-nél a m. kir. nagyvárad 20.
honv. gy. e. kötelékében harcolt (nagy-
szabeny XII. hadtest, nagyvárad 39.
honv. gy. ddr.) és az október 13-tól no-
vember 2-ig terjedő időben a Chirow—
Stari Sambor-i harcokban vett részt.

Ezen a napon az ezred a Magjorán
és Fohv. Antionovkánál volt állásban
és nagyerejű orosz támadásokat vert
vissza. Az egyik század az ezred utász-
sztagával egyetemben feltartóztatta az
oroszok támadását és fedezte a XII.
hadtest nehéz tüzérségének vissza-
vonulását. A Magjorán is súlyos har-
cok folytak. E harcokban Fényes szá-
zados hősi halált halt.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a
református templomokban: Nagy-
templomban délelőtt 10 órakor dr
Farkas Pál, délután 5 órakor dr Lencz
Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9
órákor Baja Mihály, 11 órákor dr
Soós Béla, délután 5 órákor Uray Sán-
dor. — Kossuth ucai templomban
délelőtt 10 órákor Szenes László, dé-
lután 5 órákor Molnár Gyula. — Ká-
roli Gáspár téri templomban délelőtt
9 órákor Erdői Mihály, délután 4 óra-
kor Erdői Károly. — Ispótyi tem-
plomban délelőtt 10 órákor Molnár Fe-
renc, délután 5 órákor Benkő Károly.
Árpád téri templomban délelőtt 10
órákor dr H. Kiss Géza délután 3 óra-
kor Márki Kálmán. — Homokkerti
templomban délelőtt 10 órákor Ko-
vács József, délután 5 órákor Szilágyi
László. — Nyilastelepi templomban
délelőtt 10 órákor Mezey Béla, dé-
lután 3 órákor Bányai Zoltán th. —
Csapókerületi templomban délelőtt 10
órákor dr Danesházy Sándor, délután
3 órákor Balogh József th. — Ker-
kestelepi templomban délelőtt 10 óra-
kor Kulcsár Ferenc, délután 5 órákor
Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami is-
kolában délelőtt 10 órákor dr Lencz
Sándor. — Tégláskerti állami iskolá-
ban délelőtt 10 órákor Birinyi János.
Horthy kórházban délelőtt negyed 9
órákor Nagy Sándor. — Téglavetői
gyülekezeti házban délelőtt 10 órákor
Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi Ol-
vasókönyvtárban délután 3 órákor Tóth S.
th. — Szegényházban délelőtt fél 9
órákor Halász András. — Tanyai is-
tentiszteletek: Nagyhegyesen délelőtt
9 órákor Rápolthy Árpád. — Ondód I.
Kádár dűlő délelőtt 11 órákor Rá-
polthy Árpád. — Pac délelőtt 10 óra-
kor Papp Géza. — Szepes délután 3

órákor Papp Géza. — Mézeshegyen
délután 2 órákor Papp Géza. — Bánk
délután 10 órákor Biró Béla. — Cucca
délután 10 órákor vitéz Szabó Endre.
Pallag délelőtt 9 órákor László Lipót.
Szigáton délután 3 órákor László L.
Levente istentiszteletek: Nagytém-
plomban délelőtt fél 12 órákor Orosz
János. — Árpád téri templomban dél-
előtt fél 12 órákor Márki Kálmán. —
Nyilastelepen délelőtt fél 9 órákor
Heretek Antal.

— Római katolikus szentmiserend a
Szent Anna ucai templomban és ka-
pólyánban. Rendes vasárnapi mise-
rend reggel 6, 7, 8, 9 órákor, fél 10
órákor nagymise, melyet tart Láng Pál
pápai kamarás. Szentbeszédet ugyan ő
mond. — A további szentmisék kez-
dete 11, háromnegyed 12 és félegy óra-
kor. A kertségekben és kápolnában
a múlt vasárnapi miserend az irány-
adó.

— Az evangélikus templomban va-
sárnap délelőtt 9 órákor ifjúsági is-
tentisztelet. Prédikál Labossa Lajos, dél-
előtt 10 órákor és este 5 órákor gyüle-
kezeti istentisztelet. Prédikál mindkét
alkalommal Pass László. — Derecskén
Berettyóújfaluban és Biharkeresztesen
szórványistentiszteletet tart s prédikál
Böjtös Sándor.

— Istentiszteletek a baptista ima-
házban. A Szappanos ucai imaházban
vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig ima-
áhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció,
d. u. 6-tól 8-ig hálaadóünnepély a
terményekkel díszített imaházban, ve-
gyeskar és zeneszámokkal. Szerdán
este 7—8-ig biblióra. Péntek este
7—8-ig imaóra.

— A Csapó-utcai Egyházközség Szap-
panos uca 16. szám alatti otthona a
katonai elszállásolás alól felszabadult
s így folyó hó 16-án, vasárnap dél-
után 4 órától kezdve a bibliórákat itt
tartjuk meg.

— Áramszünet! Tisztelettel értesít-
jük áramfogyasztó közönségünket,
hogy f. hó 16-án vasárnap hálózatun-
kon eszközrendő javítások miatt áram-
szünetet tartunk a következő helyeken
és időben: d. e. 7—10 óráig Hunyadi,
Deák Ferenc, Rákossy Jenő, Piac u.,
Kossuth u. eleje, Dégenfeld tér, Kál-
vin tér, Péterfia u. páros oldala, Ro-
thermere u., Magoss György tér, Két
malom u., Károly Ferenc József út,
Böszörményi út vége, Libakert, Vén-
kert, Csígekert, Ujkert, Sestakert,
Andrássy, Poroszlav, Komlóssy, Hor-
thy Miklós utakon és a nyulási rok-
kant telepen. Világítási Vállalat.

— Értesítjük a MAVOSZ debreceni
nyugdíjas vasutas szakcsoportjának
tagjait, hogy október 16-án, vasárnap
délután 4 órákor a pályaudvaron a
régii KANSZ Otthon helyiségében tiszt-
újító tag- és ezt követően tisztújító
választmányi ülést tartunk, melyre a
tagoknak minél nagyobb számban
való megjelenését kérjük tekintettel
az ügy fontosságára. Ugyanekkor fog-
juk azoknak, akik még nem kaptak,
az új tagsági igazolványokat is kiosz-
tani. Az elnökség.

— A Hortobágyon dán és hol-
land vendégek tartózkodnak, mint
a nemzetközi lovastúra résztvevői.
Debrecen is megtekintették és el-
ragadtatással nyilatkoztak a vá-
rosról. A hortobágyi tartózkodást
nagy mulatság rendezésével zár-
ták s kijelentették, hogy jövőre is-
mét eljönnek és másokat is elhoz-
nak, hogy megnézzék a pusztai
szépségeit.

— Pécs város száz kertes házat épít
a sokgyermekes családok részére,
hogy megkönnyítse a sokgyermekes
családok helyzetét és megfelelő lakó-
helyhez tudja őket juttatni. Az épít-
kezés 420,000 pengőbe kerül. A lakók
havi 18 pengő törlesztéssel 20 év
mulva a házak birtokába jutnak.

— A solti határban egy teherautó
felborult és egy ember meghalt, két
ember súlyosan megsérült. A sérül-
teket a kecskeméti kórházba szállították
be ápolásra. Az autó vezetője
Lenkei Géza is súlyosan sérült.

x Hibás varrógépjét tökéletesen
rendbehozta Keszler. Széchenyi uca
1. szám.

— 18.000 kokárdát készítettek a
Felvidéknek a budapesti diákla-
nyok. Volt intézet, amelyik ötezer
darabot küldött be a főváros ta-
nácsához, ahonnan azt eljuttatják
a Felvidékre.

x Gyermekotornára jelentkezőket
elfogad mindennap reggel 8—
12-ig a református gimnázium tor-
nacsarnokában Czuna Ferenc
testnevelő tanár. Heti 2 órai fog-
lakozás.

— Egyetemi tanár lesz az egye-
temi templom lelkésze. Az építendő
egyetemi templom lelképzés-
tanárak személye még nincs ugyan
névszerint kijelölve, de elvileg
már a kérdés eldöntöttnek tekin-
thető, amennyiben az egyetemi ta-
nárak kívánsága szerint mindig
az egyik teológiai tanár lesz az
egyetemi templom lelkésze is.

— Felhívjuk Debrecen orvosár-
sadalmának figyelmét a ma, az
Orvosszövetség rendezésében tar-
tandó tudományos előadásra. Az
előadás az Arany Bika szálló kis-
termében egy negyed 7 órákor
lesz a következő tárgysorozattal:
Dr Fornet Béla egy. ny. r. tanár:
„Az emésztőszervek allergiás je-
lenségeiről”, dr Vargha László
egy. magántanár, vegyész: „Feje-
zetek a gyógyszer-szintézis köré-
ből”. Az előadást bankett követi,
amelyre ezúton is meghívünk
minden debreceni orvost vendé-
gül. (o)

— Turista kirándulás vasárnap
a buzitai fenyesbe. Indulás Deb-
recenből reggel nyolc órákor, vis-
szazárkezés délután öt órákor. Vas-
uti költség 1.80 P. Gyaloglás kb. 4
óra. Étkezés háztársákból. Találko-
zás a Nagyalomáson fél nyolc
órákor. Vendégeket szívesen lá-
tunk. Bükkbe tervezett tura elma-
rad.

— Megindultak az adományok a
Felvidék szegényeinek me-
segítésére. Beszámoltunk a napokban
arról, hogy Bóde Gyula meg-
kezdte az adakozást a Felvidék
szegényei számára. Ezt a példát
azóta többen követték és naponta
fogjuk közölni az újabb adomá-
nyok beérkezését. A főispáni hiva-
talba a nagyszeri tanyai iskola
növényekéi makkszedésből 42.15
P-t juttattak el szép levél kíséreté-
ben. Pusztai József hatvan pengőt,
Thury Levente ötven pengőt kül-
dött, mely összegüket a főispáni
hivatal eljuttatta az illetékes mi-
nisztériumba. A zászlókra küldött
adományok folyamatosan vannak.
Természetben és pénzben folynak
be az adományok és közelesem
megjelenik egy a segélyezésre,
mint a zászlóra való gyűjtés hiva-
talos felhívása pontos címmel,
ahova minden ezirányú adományt
egyenesen el kell juttatni.

— Hat és fél kilót fogyott Cham-
berlain a válság alatt. Londoni je-
lentés szerint Chamberlain mi-
niszterelnök testsúlya a nemzet-
közi válság alatt 6 kiló 57,5 deka-
grammal csökkent. Miután a je-
lenleg 69 éves miniszterelnök átlag-
os testsúlya 70 kilogram, orvosai
a súlycsökést elég jelenté-
kenynek tartják.

— Komáromi Sándor debreceni
fűzőkészítő ellen eljárás indult, mert
azt állította dr Koller József ipar-
hatósági biztosról és dr Harsányi Im-
re kamarai titkárról, hogy „vissza-
élnék hivatalos hatalmukkal”. A deb-
receni törvényszék előtt pénteken tar-
tott tárgyalást ebben az ügyben. A
vádolt beismerő vallomást tett. Irások
beadványai is bizonyították ellene. Ki-
jelentette az elnök kérdésére, hogy ál-
lítását fenntartja, bár nem tudja
azokat bizonyítani. A bíróság a tár-
gyalást elnapolta, mivel dr Harsányi
Imre nem jelent meg és iratokat is be-
szereznek még.

x Zongoratanítást vállalok zene-
iskolai módszerrel. Hatvan u. 24.
Unitárius ház, első ajtó.

x Gyorsírás, gépirás tanfolyam
kezdődik a Naményi iskolában. Vi-
dékéről bejáróknak 85 százalékos
vasúti kedvezmény. Államvizsga, ál-
lásbábelhelyezés. Rákóczi uca 17.

— Agyvérzésre hajlamos idősebb
embereknél, akiknél igen fontos, hogy
erőlködés nélkül, mindennap könnyű
bélürülésük legyen, a természetes
Ferenc József keserűvíz — reggel éh-
gyomorra egy kis pohárral bevéve —
sok esetben a lehető legjobb szoi-
gálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

x Az Olasz Kultúrintézetben folyik
a beiratkozás. Felvételi mindennap
délután 10—1, délután 5—7 óráig. —
Tandíj nincs. Hatvan uca 2., telefon:
12-04. szám. (i)

— Titokban férjhez ment a té-
kozló és merénylő lady Owen, Sir
Basil Zaharoff nagy szerelme, egy
hondurasi angol telepeshez, Mac
C. kapitányhoz. Lady Owen azzal
vált híressé, hogy férjhez halála
után több mint 3 millió pengős va-
gyont örökölt, de hamarosan nya-
kára hágott. Castaud nevű fran-
cia orvosba halálosan belesze-
rett és féltékenységből merényle-
tet követett el ellene, amiért börtö-
nre ítélték. Új házasságát a leg-
nagyobb titokban kötötte.

x A Fiumei Kávébehozatali Társaság
értesíti m. t. vevőközönségét, hogy
Debrecenben egyedüri joggal a
Monoky Nándor céget, Piac uca 30.
(nagytrafik mellett) bízza meg. Kiváló
kávékeverékeink 5 féle választékban,
frissen pörköltve érkeznek naponta.
Teakeverékeinkben a választékok
olyan zömével állunk rendelkezésre,
amely minden kényes igényt ki tud
elégíteni, mert a gyenge aromájú
teától az illatos angol keverékekig át
u. m. Earl—Grey, Ridgwe, Viktória,
Császárkeverék, a kevésbé illatos in-
diai Assám virága, majd a füstös ízű
teát szerető közönségünknek a Munár
Chingwó teáig, az itt még fel nem
sorolt teákban olyan nagy választékot
nyújtunk, hogy a most induló tea-
szezonban mindenkinek érdeke, hogy
keverékeinket megkóstolja. Monoky
Nándor (ESTERHÁZY) csemegeüzlet.
Piac uca 30. szám.

— Uzorával vádoltan került a
72 éves Halász Imréné a debreceni
törvényszék elé pénteken délelőtt.
Az esztári öregasszony azzal vá-
dolták, hogy egy megszorult föld-
művescsaládnak 60 pengőt adott
kölesön, de 120 százalékos kama-
tot vett érte. A vádat bizonyították
a tanúk és így elítélték az
öregasszonyt 40 pengő pénzbünté-
tésre. Tokay tanács csak azért
nem állapított meg fogházbünté-
tést, mert tekintetbe vette a vád-
lott öreg korát. Az ítélet jog-
erős.

— Önálló indián állam születik
Amerikában. Arizona és Utah ál-
lamok navajo-indiánjai önkor-
mányzatot kapnak a washingtoni
kormánytól. A navajok nemzeti
tanácsa már meg is kezdte műkö-
dését.

— A DEBRECENI PROTESTÁNS
LAP SZERKESZTÉSÉBEN VÁLTO-
ZÁS TÖRTÉNIK. Vasárnaptól kezdve
Uray Sándor h. püspök, egyházkeru-
leti főjegyző, mint felelősszerkesztő
átveszi a Debreceni Protestáns Lap
szerkesztését, a főszerkesztője pedig
maga dr Révész Imre püspök lesz a
lapnak. A lapot odafélejtik, hogy is-
mét hetenként jelenjék meg, tekin-
tetlenül arra, hogy az egymillió lelket
számláló tisztelt református egyház
kerületnek kell, hogy ilyen egyházi
lapja legyen.

— Helyi harcok folynak az Eb-
ro folyónál. A köztársaságiak ki-
sérlete a nemzetiek által elfoglalt
területek visszahódítására, teljes
kudarccal végződött. A barcelonai
kikötőt csütörtökön ismét bombáz-
ták.

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 34. közlemény —

De sütött a nap. Kék selyemsátor gyánút borult föléje az ég, amelyet fehér esipkék módjára a csecsemőkelempén, bodros bárányfelhők ékesítettek. A biztonság és boldogság érzete lett úrrá az albinó lelkén. A palánkai lépsem volt annyira félelmetes, mint a derengés gőzében látta, míg eső paskolta a sötétbe borult nádvilágot.

Fölfedezett egy karokra erősített keskeny padlót, amely a víz fölért elvezetett. Sikertült a mesterséges gázlón száraz partra vergődnie. — Óvatosan lépegetett az ingó és primitív alkotmányon, mert nem volt kedve ahhoz, hogy újabb fürdőt vegyen a lápnak piócáktól hemzseggő vizében. Hangos sóhaj rebent el ajkáról, mikor sziget-börtönéből végre megszabadult.

— Hát most hova? — tűnődött dermeten körültekintgetve a síkságon.

Békés és boldog vidék. Egyetlen jel el nem árulta, hogy a hajnal derengésében dráma játszódott le a pusztapalánkai Szilánovics-kastélyban. A nyires árnyékában békésen legel a gulya, lepkek szálíngóztak a székföld még le nem perzselődött vadvirágai körül. — Napfényben sütkéreznek a régi kinestári épület kopár falai, — valamennyi kénye ontja a füstöt, — mintha lakomára készülődnek, nem halotti torra.

— Nádfelele van a Szilánovics-kastélyban, — állapítja meg az albinó esodálkozással.

Pedig Gyokó úr nem takarékoskodásból hordta le a régi téglahordály esorepeit s nem is fukarságból nem zsindelezette be újra, vagy látta el palafedőzettel. Nád-dal takarta be úri hajlékát — hódolva az ősi bunyevác hagyományoknak, — mert a nád alatt a szalonna jobban eláll.

Bélteky tévova léptekkel megindult a jegenyesor felé, amely a napfény ragyogásában nem tűnt fel annyira felemesnek, mint az éjszaka bizonytalan világításában. S hirtelen ott találta magát Berecz tisztartóék csinos kis háza előtt, ahol éjszaka néhány percre megállottak, mikor kocsival kihozták ide.

— Hopp! Benézek előbb a tisztartóhoz! — kaposdott a fejéhez. — Legalább meg tudom, hogy mi történt tulajdonképpen a Szilánovics-kastélyban?

Ijesztő komondor nem ugrott elébe vad ugatással, amikor betette maga mögött a kerti ajtót. Csak egy kis kínai selyempincsi mászott ki a veranda kuszorózsái közül, de az is ijedten visszahúzódott a félelmetes külsejű idegen láttára.

— Nincs itt senki? — kérdezte a fiatal orvos révülten körültekintgetve.

Dehogy is nem volt. Mint valami meglevenedett, két lábán mozgó csipkebokor vált ki a lugas félhomályából, ahol a szőlőlevelet permetezte, széles kerti szalmakalappal derűstektintetű, fekete szemű ifjú hölgy: Berecz Jolán, a tisztartóék leánya. Huszonnégyesztendős idestova, de ennél is jóval fiatalabbnak látszik; zöld-barnára lesült arcával, fekete szemével, amely tréfás komolysággal meredt kereszibe s ez bájos arccskájának furcsán durcás kifejezést adott, úgy hatott, mint távolkelet-

ről idevetődött idegen leány, valahonnan az ismeretlen Tibetből, vagy még egzotikusabb világrészből. De sokáig kellett tanulmányozni ezt az arcot, hogy valaki szépnek vagy vonzónak találja és ehhez az albinónak nem volt érkezőse.

— Kit tetszik keresni? — rebegte az ifjú hölgy, majdnem hangtalanul, míg lesült arcán aranylő pettyek kerekedtek a lombok között átverődő napsugártól.

Az albinó válasz helyett bemutatkozott. Megmondotta a nevét és a kalapját is lekapta a fejéről, jól megjegyezte, hogy a háziasszonnyal beszél — nem a szobalánnyal.

A tibeti szépség lopva végigmustrálta az orvost, de inkább napfényes szívéllyességgel, mint idegenkedve. Bár feltűnő volt, hogy valaki úgy jöjjön vizitba, hogy a kabátját elfelejtse kikefésztetni s a nadrágszár is ragadós legyen a latyaktól. Hiába, ezen már nem lehet segíteni: a fiatal tudósok nagyon szótakozottak.

— Ó, én már ismerem a doktor urat — rebegte kedves mosollyal. — Honnan? — csodálkozott az albinó.

— Láttam este... amikor kihozták, kocsin.

Bélteky titkolódzó arcot vágott. Közelhajolt a leányhoz, mintha rettentő titkot akarna megszűni a fülebe. Jolán félreértette a mozdulatot s ösztönösen félrekapta a fejét, mert megijedt, hogy a hórihorgas jövevény erőszakosan meg akarja csokolni.

— Mi történt a kastélyban? — kérdezte az orvos tremolózó hangon, míg a szemét kimereggett.

— A kastélyban? — csodálkozott a tisztartóék leánya, mert nem értette meg a kérdést.

— Hát nem tudnak semmit? — fuvalázta az albinó, míg maga is megijedt attól, hogy egész testében rezket, mintha idegcsokkos lenne s a hangja is idegenszerűen eseng.

— Az éjjelienére gondol... amit a huszárok adtak? — tűnődött a leánya. — Ó... igen, arról beszél már az egész környék.

— De mi történt azután, hogy a huszárok elvonultak?

— Semmi... Lefeküdtek aludni. — Durrogott a pisztoly és a folyosó visszhangzott a jajveszkelestől. Soha ilyen rettentő hajnalt.

A tibeti kisasszonyka csodálkozva meresztette rája terdemtszósú, fekete gyíkszemét:

— De hát miről van szó?

És az albinó vad hadarással, lázasan és összefüggéstelenül elbeszélte a drámai jelenetet, amelynek a szürkület derengésénél akaratán kívül szemtanuja volt. A parasztmilliomoson nyilván elmezarvart tört ki, mert revolverével a padmalyba lövöldözött. Elza pedig eszméletlenül feküdt a szőnyegen... az is lehet, hogy már halott volt, mikor az orvos beleselkedett a kulcslyukon.

Jolán nem szepent meg a véres dráma hallatára. Csak csodálkozva meredt az orvosra, mint az olyan emberre, aki tegnap óta részeg.

— Nem értem... — hebegte, míg gyíkszeme még idegesebben bandzsított és bájos arccskája még morcosabb lett.

(Folyt. köv.)

Debreczeni Helyi Vasút. HIRDETÉMÉNY

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy **folyó hó 16-ikától** kezdve a vilamoskocsik az alább közölt menetrend szerint közlekednek:

I. MÁV Pályaudvar—Nagyerdei vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. MÁV pályaudvartól reggel indul: 6 ó 42 p, 6 ó 00 p, 6 ó 30 p, 6 ó 40 p, 6 ó 45 p, 6 ó 55 p, 7 óra ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 18 ó 40 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV pályaudvartól 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 10 p, 20 ó 20 p, 20 ó 30 p, 20 ó 40 p, 20 ó 50 p, 21 ó 00 p, 21 ó 10 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p és 22 ó 15 p.

2. Egyetemi klinikáktól reggel indul: 5 ó 15 p, 6 ó 20 p, 6 ó 51 p, 7 ó 01 p, 7 ó 05 p, 7 ó 14 p, 7 ó 21 p s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 20 ó 01 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 11 p, 20 ó 21 p, 20 ó 31 p, 20 ó 41 p, 20 ó 51 p, 21 ó 01 p, 21 ó 11 p, 21 ó 21 p, 21 ó 31 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p, és 22 ó 35 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. MÁV pályaudvartól reggel indul: 6 ó 42 p, 6 ó 00 p, 6 ó 35 p, 6 ó 40 p, 6 ó 55 p, 7 ó 05 p, 7 ó 20 p, 7 ó 30 p, 7 ó 40 p, 7 ó 50 p, 8 órakor s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 19 ó 40 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV pályaudvartól: 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 10 p, 20 ó 20 p, 20 ó 30 p, 20 ó 40 p, 20 ó 50 p, 21 óra, 21 ó 10 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p és 22 ó 15 p.

2. Egyetemi klinikáktól reggel indul: 5 ó 15 p, 6 ó 30 p, 6 ó 55 p, 7 ó 01 p, 7 ó 16 p, 7 ó 26 p, 7 ó 41 p, 7 ó 51 p, 8 ó 01 p, 8 ó 11 p, s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 20 ó 01 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 11 p, 20 ó 21 p, 20 ó 31 p, 20 ó 41 p, 20 ó 51 p, 21 ó 01 p, 21 ó 11 p, 21 ó 21 p, 21 ó 31 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p és 22 ó 35 p.

II. Csapó uca—Tüzérlaktanyai vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. A Csapó uca sarkától indul reggel: 6 órakor, 6 ó 20 p, 6 ó 40 p, 6 ó 48 p s ettől az időtől kezdve 20 ó 16 p-ig 8 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 32 p és 20 ó 40 p.

2. Tüzérlaktanyától indul reggel: 6 ó 10 p, 6 ó 30 p, 6 ó 53 p s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 ó 29 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 45 p és 20 ó 51 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. A Csapó uca sarkától indul reggel: 6 ó 24 p, 6 ó 43 p, 7 ó 04 p s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 ó 29 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 45 p és 20 ó 51 p.

III. Kossuth ucai vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. A Városházától indul reggel: 6 ó 15 p, 6 ó 45 p, 7 ó 02 p s ettől az időtől kezdve egész nap 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 42 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 13 p, 20 ó 35 p és 20 ó 57 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

Ugyanolyan menetrend szerint köz-

lekednek a kocsik, mint hétköznapokon.

IV. Hatvan ucai vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. A Bika szállodától indul reggel: 6 ó 21 p, 7 óra, 7 ó 12 p s ettől az időtől kezdve 19 ó 36 p-ig 12 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 óra, 20 ó 20 p és 20 ó 40 p.

2. A Baromvásártérről indul reggel: 6 ó 35 p, 7 ó 19 p s ettől az időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 10 ó 52 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 14 p, 20 ó 33 p és 21 óra.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. A Bika szállodától indul reggel: 7 óra, 7 ó 36 p s ettől az időtől kezdve 19 ó 48 p-ig 12 perces időközökben követik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 19 ó 12 p, 19 ó 36 p, 19 ó 45 p, 20 ó 06 p és 20 ó 40 p.

2. A Baromvásártérről indul reggel: 7 ó 16 p, 7 ó 32 p, 8 ó 47 p s ettől az időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 18 ó 52 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 19 ó 06 p, 19 ó 30 p, 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 20 p, és 20 ó 53 p.

Debrecen, 1938 október hó 14.

Az üzletigazgatóság.

43707/1938. VI. HIRDETÉMÉNY.

(Lótulajdonosok figyelmébe.) Értesítem a város érdekelte lakosságát, hogy a m. kir. központi lóvásárló bizottság f. évi október hó 18-án, kedden reggel 7 óra 30 perces kezdettel Debrecenben a lóvásárló lóvásárlást tart. A lóvásárló bizottság vásárolni fogja a 4—8 éves hataciónak, vagy tüzer-ségi hámoslónak alkalmas melegvérű lovakat és az előbbiektől átlag 600—700 P-t, az utóbbiakért átlagosan 700—800 pengő fizet. Ezeket felül a bizottság kitermetű lovat és öszvért is vásárol. Mintán az ismert ló származás a ló értékét emeli, az eladókknak saját érdekében kívánatos, hogy lovaik marhalevelein kívül azok származási lapját (fedezetési jegyét, szabályszerűen kitöltött esküvői igazolványát) a vásárra vigyék magukkal. Polgármester.

HIRDETÉS. A m. kir. Kereskedelem- és Közlekedésiügyi Miniszter Ur 34.400/1938. I/a. K. K. M. számú rendelkezéssel szabályozta a nyílt árusítási üzletekben foglalkoztatott munkáidejét f. évi november hó 1-étől kezdődő hatályaival. A miniszteri rendelkezés szerint azokban az üzletekben, amelyekben kizárólag, vagy túlnyomóan élelmiszereket árusítanak, huszonnégy óra alatt tíz óránál, és hetenként hatvan óránál; egyéb üzletekben huszonnégy óra alatt kilenc óránál és hetenként ötvennégy óránál több nem lehet. A zárórán túl teljesítendő befejező munkák elvégzése és a záróra előtt az üzletbe érkezett vevők kiszolgálása céljából a fentebb írtak szerint megállapított munkaidőt naponta a zárórán túl legfeljebb egy negyedórával meg szabad hosszabbítani. A miniszteri rendelet további rendelkezései az elsőfoku közigazgatási hatóságnál, mint elsőfoku iparhatóságnál (Kossuth u. 20. fsz. 38. sz. hivatalos helyiségben) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Elsőfoku közigazgatási hatóság.

**MOSOTT
RONGYOT
vesz lapunk nyomdája**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelígis hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Gyönyörű színes damasztok métere 1-98
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Nyomozó iroda

Ismét
Idchaza van Gálócsy,
Vigkedvű 23. Telefon:
28-72. Legyen bizalommal.
97 11. 12.

Alkalmazást nyer férfi

Kondást,
nőtlent, bentkosztost,
vidéki gazdaságba keresek. Cím a kiadóban.
1648 vv.

Kifutófiú
azonnalra felvétetik —
Szent Anna uca 66 sz.,
fűszerüzlet. 1267

Kifutófiút,
azonnalra felveszek, —
Goldmann fűszerkereskedő,
Külsővásár tér 13. 239

Jó munkás
fodrászsegédet és egy
tűgyfodrászkisasszonyt
felveszek. Szabó, Sallérom
uca 4. 240

Egy
kifutófiú felvétetik —
Tóth fűszerüzlet, Miklósi
uca 11. 229

Kifutófiút,
ki biciklizni tud, felveszek,
vitéz Nagy, Péterfia
61. 243

Kerékpáros
ebédkihordó és konyhaműn-
déses felvétetik, Kocsák
György, Széchenyi uca 57.
214

Házmesterpár
felvétetik, felesége takarítási
fizetésért végzi parkettához
érsen. — Eötvös uca 1. 212

Egy
fiatal fodrászsegéd felvétetik,
Vargakert, Déli sor 25. szám.
205

Fodrászsegéd
azonnalra felvétetik,
Bör, pavillon laktanya. 200

Alkalmazást nyer nő

Tanuló
és segédleány felvétetik
Szathmári varroda, —
Arany János uca 1. 241

Gyermekszertető
intelligens, gyógypedagógia-
hoz érte nő keresek, gyerme-
kemek mellé, napi egyórát foglalkoz-
ásra. Cím a kiadóban. 196

Ügyes
kiszolgálóleány, fűszer-
üzletbe, azonnalra felvétetik,
Weisz, Vargakert, Déli sor 5. 203

Alkalmazást keres nő

Fiatal asszony
háztartásvezetőnek aján-
kozik magános úrhoz, vagy
társalkodónőnek idősebb úrhoz
mellé. — Cím a kiadóban. 206

Fiatal
ápolónő, beteg mellé, s
esetleg társalkodónőnek
elmenne „Ápolónő” jel-
legére a kiadóba. 208

Háztartási alkalmazott

Bejáró
t. karitónól délelőtti
crakra felveszek, dr. Bék-
késné, Batthyány uca
17. szám, félmelet. 238

Mindenest
bejáró, vagy bentlakót
jó könyvvel, két tagú
családdal felveszek Ail-
ler, Széchenyi uca 11.
237

Szakácsnőt
és szobaleányt, hosszú
bizonyítvánnyal, azon-
nalra felveszek, Roth-
thermer uca 18. föld-
szint. 233

Főzőmindent,
fiatal, hosszú bizonyít-
vánnyal jelentkezék,
Meszner uca 12., felső
csengő. 236

Mindenest
bejárónót fél napra fel-
veszek, Ajtó uca 11. 232

Bejárónó,
ki mosást vállal, felvétetik,
Bethlen uca 24. ötödik
lakás. 227

Mindenest
bejárónó azonnalra fel-
vétetik, Széchenyi uca
11., keresztlépcső. 224

Bejárónót
7—12 óráig, ebédkoszt
nélkül felveszek. Jelen-
kezés reggel 9 óráig.
Csapó uca 18., fél-
melet 3. 247

Bejárónó
kosztal, bizonyítvánnyal
felvétetik. József kir.
herceg uca 6. I. e. ügy-
védi iroda. 220

Főzőshez
értő mindenest bejárónó
felvétetik, József kir.
herceg uca 8. Gál. 218

Bejárónó
közelben lakó, délelőtti-
re könyvvel felvétetik,
Horváth, Batthyány u.
1. szám. 219

Mindenest
bejárónó felvétetik,
kosztal, két személy-
hez, Miklós uca 33. 216

Főzői tudó
mindenest, november el-
sejére felvétetik, Csapó
uca 51. ötödik ajtó. 201

Bejárónót,
megbízható, szüleinél
lakót felveszek, püs-
pöki palota 4 kapu II.
emelet, 25 ajtó. 211

Bejárónót
keresek azonnalra Csapó
uca 40 B), keresztlé-
pcső. 204

Megbízható
rendes lányt, kifutónak
felvesz, élelmiszerüzlet,
Varga uca 1. 213

Ajánlat

Bundát
készít a legszebb kivitelben,
alakít, Katona Vilmos
szücs, Simonffy uca 2.
1283 11. 39

Varrógép, kerékpár
vétel, cseré, eladás, köl-
csönzés. Géprezsek
minden géphez. Javítá-
sok jótállással, Eisen-
berger, Csapó uca 101
1606 11. 4.

Ciánózási
vállalat Varga uca 10.
Szücs Imre és Szücs
Imréné. 1412 XI. 2

Takarékfűtőhelyek
készen kapnatók Javítá-
sát ha nem süti, fűs-
től, javítom, felelőséggel,
Nagy István, Széchenyi
uca 6. 500 10 17

Siremléket,
működőből, márványkő-
ből, siremlékek, Deb-
receni Működőgyárnál,
Füredi uca 2. (Margit
fürdő mellett). 93+

Lela
zománcozott asztal-
tűzhelyek, székálya-
hák raktáron. Fele-
lőséggel készit és
szakszerűen javit
zománcozott asztal-
tűzhelyekt. Csapó u.
87. sz. 118+

Közvetlenül
a gyárból érkező ma-
radékjaim a legol-
csóbbak. Dr. Ré-
vészné, Piac u. 42. sz.
Pannonia udvarban.
126+

Tűkőrgyártás,
üvegesítőszólas, hibás
tükrök újajóntése, für-
dőszoba tükrök, Sipko-
vits. Nagyvárud uca 15
telefon: 22-96.
158 10. 14—vv.

Poloskairást
ciángázzal, lakások át-
vizsgálását felelőséggel
végzi Kiss, Kigyó u.
5. szám. 1849 11. 12.

Sodronyágybetétek
drótkerítések, vaságyak
mosdók, kályhavédők s
lábtörők készülnek Ot-
tónál, Rákóczi uca 13.
283+

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, sze-
net legolcsóbban kap-
hatnak Vágó tűzifake-
reskedésében, Margit-
fürdőnél, telefon 10-24
1169 vv.

Házi ruhát 3 P,
szövetruhát 4 P, — ka-
bátot 10 pengőért ké-
szit „Elit” szalon, Józ-
sef kir. herceg uca 14
1358 10. 18.

Börkabátfestés,
cipő, retikül stb. vil-
lanygéppel festi Nagy
Károly, Batthyány u.
10. szám. 498 10. 19

Kereslet

Rőfűsüzlet
berendezést veszek. Ré-
vész ügyvéd, Piac uca
58. szám. 231

Társ

Szolíd
lakótársnó azonnal fel-
vétetik, Széchenyi uca
6. szám, harmadik ajtó.
226

Jömeneteli
trafikot 2500—3000 P
elszámolásra, vagy be-
járásra keresek. Cím
a kiadóban. 164

Elelmiszer ital

Tejtel,
naponta 15 literet veszek
Kandia uca 15., fűszer-
üzlet. 191

Alma,
Batul, Jonathán, Török
Bálint, eladó, öv dr.
Pokoly Józsefné, Hajdú
sámson, vasútállomás-
nál. 160

Hangszer

Tanuló
zongora, olcsón eladó,
Kossuth uca 11. 161

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Nagy szoba,
bútor beraktározásra
azonnal kiadó. Csapó u.
73. szám. 215

Kiadó lakás kétszobás

Két szoba,
konyha, november else-
jére kiadó. Varga uca
29. szám. 225

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, mel-
lékhelyiségekkel, nov.
1-ére kiadó. Simonffy
59. 217

Kétszobás
napfényes lakás kiadó.
víz, gáz, villany, Po-
roszlay út 71. 133

Kiadó lakás háromszobás

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás
komfortos lakás, gáz-
óvóhely. Baksai uca 6
strandfürdőtől 2 perc-
nyire. 1280 10. 31.

Kiadó
3 szobás, fürdőszobás
lakás, Vigkedvű Mihály
uca 17., november 1-re
152

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott szobához tár-
sat veszek fel. Kölcsei
uca 1. szám. 230

Butorozott
udvari szoba, különbe-
járattal, azonnal kiadó.
Egymalom uca 7. 228

Központifűtéses
butorozott szoba, hölgy
részére, azonnal kiadó.
Értekezni: Aszmannál,
Piac 27. 223

Uccai
szép butorozott, külön-
bejárattal szoba kiadó,
fürdőszoba használat-
tal, Attila tér 1. szám. 222

Uccai
butorozott szoba, azon-
nal kiadó. Kút uca 82.
246

Kényelmes
tisza udvari butoro-
zott szoba, olcsón azon-
nal kiadó. Piac uca 49
II. Értekezés: Piac u.
67., kalapszalon. 192

Ingóság eladás

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u.
18. szám. 1217 vv.

Bontásból
kikerült jó minőségű
tégla, ikerablak, kira-
kati portálé, vasrács,
kapu, vasrácsok, vasge-
rendák, faanyagok, mű-
kölépesők, vasajtók s
vasablakok, nagyon ol-
csór eladók, hitelbanki
építkezésnél. 460 10. 19

Nagy
vaskályha olcsón eladó
Poroszlay út 73. 197

Gyalúpad
és asztalosszerszám el-
adó. Péterfia 2., ház-
mester. 214

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid uca 14. szám
alatt, továbbá 7 szo-
bás ház a közismert
Bagolyvár vendéglő-
vel eladók. v. v.

Eladó ház

Eladók
városi, telepi s kertesi
házak, tanyásföldek,
házhelyek, konyhaker-
tészeti földek, szőlők,
havi részletre is. Gaz-
dák Bankjában. Kos-
suth uccán. 234

Eladó
Ajtó uca 6. számú ház.
Ugyanott eladó egy vi-
lágos keményfa háló-
szobabútor és egy ese-
répkályha. 114

Nagyszerű tőkebefektetés!

Tisztán 6 százalékos
kamatot hoz, a Nap u.
Attila tér, Baross uca
sarkán levő üzletesház.
A saroképületben esi-
nosan berendezett kis-
vendéglő, minden ké-
nyelemmel és lakással.
Alapincézett épület. —
A Nap uca. 22. számú
ház, négyszobás úri la-
kással, parkett, fürdő-
szoba, víz, villany, gáz-
vezetékekkel, virágos ud-
var, fákkal, szőlőlugas-
sal. Késszépára 23.000
pengő. 23 A+

Földbérlet

Köztemetői
örház hátamögött levő
6 kat. hold föld bérbe-
adó. Kandia uca 14. 188

Eladó föld

Eladó
26 hold tanyásföld, vá-
ros alatt kövesút szélén
Értekezhetni. Gazdák
Bankjában. Kossuth
uccán. 235

Eladó föld

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETRY GYULA
igazgató.